

Latvian Library

Montreālas Latviešu
Biedrības

ZIŅOTĀJS

ISSN 0227 - 2423

1999. GADA MAIJS

MONTREALA, KVEBEKĀ

51. GADA GĀJUMS

NR. 5. (602.)

Nepaiet gandrīz ne mirklis, kad kaut kur kaut kad netiek padarīts kāds varas darbs, nenotiek kāds traģisks notikums cilvēku sadzīvē ne jau tikai citās pasaules malās, bet arī bagātājās Savienotajās valstīs un Kanadā, ko dēvē par miermīlības un labklājības valsti. Par visu to momentā ziņo televīzija, laikraksti, e-pasts, internets. Par to runājam savās sabiedriskajās un privātajās sarunās, jo apzināties, ka kaut kas līdzīgs varētu notikt arī ar mums, ja atradisimies nepareizā vietā un laikā. Un kad tas citiem ir noticis, mēs, tāpat kā citi, sakām - cik traģiski, cik nelaimīgi, cik ļauns ir cilvēks, cik ļauna ir šī pasaule. Un ja tā nopietni izvērtējam, lietas nav vienkāršas. Kaut vai tas pats kaŗš Kosovā bijušajā Dienvidslāvijā. Simtiem tūkstošu izdzīti no savām mājām un izsūtīti trimdā bez neviena pazišanas dokumenta. Tūkstošiem apkauti. Tūkstošiem nobumboti. Bēgļus (izdzītos) vedīs vēl tālāk - pat uz Ziemeļamerikas kontinentu. Sola gan, ka vedīšot atpakaļ uz tēvzemi, kad tā atkal būšot brīva. Vai tas ir reāli? Mēs taču zinām, kas notika ar mums. Čipari un nelaime ir milzīga. Turklāt diktatoriskais serbu vadonis Miloševićs aiz savas "nelokamās stājas" politikas nebūt nedomā piekāpties NATO bumbošanas priekšā. Viņš pat iet solīti uz priekšu - uz Kosovu dzen Serbijā dzīvojošos ungārus, lai viņam ar šo minoritāti vairs nebūtu jārēķinās. Un tā šie Serbijas iedzīvotāji kļūst par "pārvietotajām personām". Un viss tas notiek 54 gadus pēc II pasaules kaŗa, kuŗa viens no galvenajiem mērķiem bija panākt, lai šādas nežēlastības vairs nenotiktu, beigām. Kā viss šis kaŗš beigsies, to mēģina zīlēt gudri vīri un sievas. Bet izredzes drīzām atrisinājumam ar katru dienu kļūst arvien tālākas. Un ir jau arī runa par sabiedroto kaŗaspēka daļu piedalīšanos. Diplomāti gan visādi mēģina lietas griezt uz politiska izliguma pamašiem, bet viņiem nepavisam neveicas. Brīnumainā kārtā Krievija arvien vēl turas nomaļus un savus "brāļus" serbus tikai atbalsta ar runāšanu, kat gan serbu bumbošana tai gauŗam nepatīk. Lai gan "nelokamā stāja" vieno nacionālistus un liek pārējiem serbiem tiem pievienoties, viņu izdarības nebūt nav cildināmas, jo atnesušas postu ne tikai kosovieŗiem, bet arī paŗu tautai un valstij. Bumbošanas posts un sagrautā ekonomija jau tagad prasa upurŗus. Visu to atjaunot prasīs daudz pūŗu un līdzekŗu, pazeminās valsts un pilsoņu dzīves standartu.

Starplaikā mēs dzīvojam Kosovas notikumiem līdz. Lai gan tā nav mūsu druva, vēsturiskā paralele ir ļoti līdzīga, tikai vēl skarbāka un nežēlīgāka. NATO vadītāji atrodas sprukās: ja neko nedarīs, arī nebūs labi. Tagad no bumbām cieŗš ne tikai serbi, bet arī kosovieŗi. Šādā modernā kaŗā un jeb kuŗā citā neviens nevar apsolīt, ka necietīs civiliedzīvotāji un ka visas bumbas sasniegs tikai militāros objektus. Un arī par to tiek gādāts, lai tas tā būtu. Jaunums kaŗa veŗšanā ir NATO taisnoŗšanās un atvainoŗšanās par ūiem nenovērŗšamiem negadījumiem. Latvieŗu draudzēs vācam ziedojumus Kosovas bēgŗiem un gribam citādi palīdzēt. Latvijai, kā NATO kandidantei, arī, droŗi vien, piekritis kāda loma, kā to ātri atzinuŗi čeŗi, kas tikko kā tika uzņemti savienībā. Viņu patreizējais prezidents Havels, kas patlaban apciemo Kanadu, protams, atzīst, ka Čeŗijai jāspēlē sava loma, par ko viņŗš nav seviŗķi iepriecināts, jo tādu varmācību, kādu izved Serbija, pielaist tomēr nevarot. Cik ilgi ilgs ūis kaŗŗ, neviens nevar paredzēt.

Starplaikā Ziemeļamerikas kontinents piedzīvojis vairākas jaunieŗu organizētas slepkavības ģimnazijās ASV un Kanadā. Litltonā (Littleton), Denveras pievārtē, Teksasas pavalstī, ASV, pāris melnos svārkos tērpti jaunieŗi, it

kā atcerēdamies Hitlera dzimŗanbas dienu 20. aprīli, noŗavuŗi 13 skolniekus, vienu skolotāju un paŗi sevi un savainojuŗi daudzus citus. Bijuŗi apbruŗojuŗies līdz zobiem. Notikumu plānojuŗi veselu gadu. Par to satraukums un sēras visā pasaulē. Ļaudis jautā, kā tas varējis notikt, ka pat vecāki par ūādu nodomu neko neesot zinājuŗi, kaut par to paŗi slepkavas jau rakstijuŗi internetā. Un nepatīkamākais tas, ka līdzīgs atdarināŗanas gadījums noticis kādā citā ģimnazijā, Teiberā (Taber), Albertas provincē, Kanadā, tikai mazākā mērogā - kāds vidus skolnieks nogalinājis savu skolas biedru un ievainojis citu. Un ir ziņas, ka citās vidusskolās ūajā kontinentā melnsvārcainie (tādu, izrādās, netrūkst arī citur) ir vismaz draudējuŗi un rakstijuŗi uz skolas sienām savus bridinājumus. Vai ir iespējams ūādas vardarbības vispār novērst, ja ar līdzīgām nodarbojas pat veselas valstis? Kur ir palikusi mīlestība un cieņa pret savu tuvāko? - Varētu teikt, ka ūie varmākas to nepazīst. Un visu uzzināt, visam izsekot, visus aizsargāt cilvēku piepilditāajā pasaulē vienkārŗi vairs nav iespējams. Tad jau visās malās būtu jācēŗ milzīgi cietokŗņi, kas arī pilnīgu droŗību nespētu garantēt. Dzīve tajos būtu drausmīga un nospiesta. Viens ierobeŗojums varētu būt ieroču un sprāgsģtvielu iegādāŗšanās ierobeŗoŗšana, bet pret to pretojas tie, kas tos uzskata par nozīmīgiem paŗu dzīvēŗ, jo viņi pēc vardarbības netiecas, bet vēlas piekopt daŗādus sporta veidus un nodroŗināt savas dzīves vietas.

Kā ātri aizmirstas daudzas ļaunās dienas un ļaunumi, liecina tas, ka kosovieŗu pārdzīvojumi mūs iespāido, bet reizē nespēŗ mūs turēt pilnīgā uzmanības centrā pārāk ilgi. Tāpat vidusskolnieku slepkavoŗšana Ziemeļamerikas kontinentā. Pēc laika spriŗa, kad pirmais satraukums pārgājis, ieejam savās dzīvēŗ un aizmirstam to skarbumu, jo nevaram neko pārāk daudz palīdzēt. Mums jāapmierinājas ar to, ka esam ieguvuŗi jaunu pieredzi, kas māca, ka daudz kas var notikt no mums neatkarīgi un ka pasaules ciems nebūt nav droŗŗ, arī tādās mājās, kā ASV un Kanada. Visur, Latviju ieskaitot, ir sastopams ļaunums.

Daŗādi strāvojumi izstaro negatīvus status arī mūsu paŗu sabiedrībā. Par to mazliet vairāk lasiet citos rakstos un ziņojumos nākamajās slejās. Viens otrs domās, ka tas tā nav. Citi piekritis. Kāpēc runāt par lietām, kuŗas nevarēja grozīt, piebildis cits. Runa ir par LNAK 17. padomes 4. sesiju, kas 10./11. aprīli notika Latvieŗu centrā, Toronto. Tomēr - žurnālistikas uzdevums ir arī aprādīt citas puŗes, ne tikai valdoŗo, kas nereti ir vienpusīga un savtīga. Arī ar to varam savās vietējās mīŗpu zemēs Ziemeļamerikā sasiapties visdaŗādākās vietās. Kāpēc lai gan latvieŗu sabiedrība būtu citāda? - Tikai neteiksim, ka esam vienās domās tur, kur tas tā nav. Tāpat motivācijas ir daŗādas. Tās vairāk izjūtam tad, kad tās nāk negaidītas, bet ir iepriekŗ rūpīgi izvēlētas un sagatavotas. Un bieŗi vien mēs tās pat nezīnām. Lai mūsu galvenā pārstāvniecība būtu tieŗŗam visu latvieŗu iestādiŗjums Kanadā, par ūim lietām mums ir jārunā, it seviŗķi tad, kad apvienība kļūst par arvien ūaurāku intereŗu cietokŗni, kuŗā nav vietas darba darītāŗiem un citu domu pārstāvjiem, it seviŗķi no jaunās un vidējās paaudzes. Nav nozīmes tam, ka atklātībā raudam par to, kāpēc ūis paaudzes nenāk mūsu sabiedriskajā darbā. Mēs jau to negribam, jo kā gan tādā gadījumā varam izbalsot vairākus ūo paaudŗu darbiniekus no vadības posteŗiem un loka, meklējot tikai iegānstus un nesaskatot viņu veikumu? Varbūt, ka esam pārāk pieraduŗi pie vadoŗa tipa vadības, kāda ūobrīd ir seviŗķi izteikta mūsu apvienībā. Tas pats par sevi atbaida jaunāko paaudŗu pārstāvjus. Varbūt, ka te vajadzīgas pāris lietas. Protī, pienācis laiks revidēt līdzŗinēŗās nostājas un jaunajiem vienkārŗi jānostājas droŗi uz savām kājām, kā to izdarijuŗi Bafalo

LNAK 17. padomes 4. sesija 1999. gada 10. un 11. aprīlī. Toronto Sabiedriskā centrā

latviešu draudzes locekļi, nododot visu vadību vidējai un jaunākai paaudzes. Šim virzienam ir jāturpinājas. It sevišķi tādās vienībās, kā baznīcā un apvienībās, ja vispār vēlamies, lai tās pastāvētu nākamos 50 gadus. Mums šobrīd mazāk jācinās pret komūnismu, bet jāstrādā pie Latvijas celšanas un veidošanas. Ja to nevēlamies, tad jā rūpējas tikai vairs par pašu mājām. Rādās, ka to mēs vēl nespējam. Un tas ir mūsu klupšanas akmens, kas ievērojami ietekmēs mūsu sabiedrības pastāvēšanu Kanadā. Sabiedrības vadībā vajadzīgi dažādu ieskatu pārstāvji un talanti dažādās ievirzēs. Ja te nonākam šauru interešu lokā, pavešam durvis nesaskaņām, ļaunumam un nepatīkai, kas ierobežo darba lauku un liek aizmirst galvenos pastāvēšanas iemeslus. Protams, ka arī šādai moralizēšanai ir savs vienpusīgums, bet tas nenozīmē, ka absolūtais vadības princips ir tas pareizākais, kā to pierādījuši Serbijas un Kosovas notikumi. Mums pašiem ir savējie, un tie sāp. Izrēķināšanās vienmēr atnes ļaunu, vienalga, kas to dara, un it sevišķi ja tā paveikta nacionālisma vārdā.

Vēlēsim jaunajai LNAK vadībai (reizē arī vecajai) panākumus nākamajā gadā, bet reizē lūgšim, lai tā būtu iecietīga un pavērtu apvienības durvis arī tiem, kas nedomā kā tā un kas vēl vēlētos darboties tās lokā. Ja tā to nespēs, šai vienībai nav vairs nozīmes pastāvēt, jo tā vairs nepārstāvēs sabiedrības dažādību un iestādījumus Kanadas mērogā. Tā būs tikai pazemes bunkurs, kuŗā ar īpašu ideoloģiju pasargājušies iemitnieki, kas tikai nemitīgi lādē un šauj un kas baidās no kaut kāda iebrukuma. LNAK nav šāds bunkurs, tā pārveidošana par tādu, nozīmētu tās galu.

Šie galējie spēki sastopas jeb kuŗā pārmaiņu laikā. Parasti atrisinājums nāk miermīlīgi un dod gaidītos rezultātus. Citreiz - jāmet bumbas. Arī sabiedriskās vienībās. Un tad ir rētas, kuŗas jādziedē, bet kuŗas neaizmirstas. Veidojas ļaunums, kas ārdā. Tādu vismazāk var atļauties mūsu apvienība (LNAK). Protams, šāda moralizēšana nav jāpieņem, bet tai tomēr ir sava vieta, ja gribam nopietni izvērtēt mūsu nākotnes iespējas, par kuŗām runājam visur un kas gandrīz visur ir sašaurinājušās un pārveidojušās. Tāpat kā nebijām sagatavoti Latvijas brīvībai, kuŗai ar savu nelokanību darām daudz pāri, neesam sagatavoti nākamam gadsimtam mūsu Kanadas latviešu sabiedrībā, kuŗas vairumam nav ne mazākās jēgas par to, kas noticis Toronto un kam tas būtībā nemaz arī neinteresē. Mūsu apvienība nav dzīva. Tā labākā gadījumā nīkst. Tā būtu jāved pie dzīvības avota. Lai to panāktu vajadzīgs darbs un nekas cits, bet darba darītāju nav. Kas viņus gatavos? - Vai jaunievēlētā valde? Ja tā vismaz iesāks pirmos soļus, tas būs ieguvums. Šķiet, ka šie daudz tālāk ir tikusi mūsu baznīca, kas spēj iztirzāt pastāvēšanas jautājumus, ētiku, veco ļaužu un slimo aprūpi, var nodarboties ar jaunatnes iecienāšanu baznīcas darbā, spēj veikt misijas darbu ne tikai pašu mājās, bet arī pasaulē. Tā ir uzdrošināšanās, tas ir ceļš, kas ved uz vienotību un darbu. Par visu to liecināja LELBA un Latvijas Ev.-Luterāņu baznīcas ārzemēs pārvalžu un virsvaldes sēdes no 21.-16. aprīlim, arī Toronto.

Gatavojoties nākamajai tūkstoš gadei, meklēsim kopējo ceļu. Tad mums visiem būs mazāk jāietekmējas no ļaunuma un ļaunuma pasaules, varēsim patiesi priecāties par saviem panākumiem, kādi mums šodien ļoti vajadzīgi, bet kas nekrit no zilām debesīm. Šie nu vecajiem darbiniekiem nenovēršami ir jāieaug jauno domāšanas procesā, lai notiktu sadarbības veidošana un eventuāla darbu nodošana jauniem darbiniekiem. Par to esam atbildīgi itin visi. □

LNAK arī turpmāk vadīs **Tālvāldis Kronbergs**, kas valdes priekšsēža amatā sabijis gandrīz pusi no tās 50 pastāvēšanas gadiem. Viņam valdē būs jāstrādā ar daudziem jauniem darbiniekiem: **Elmu Miniati, Intu Purvu, Elmāru Bērziņu, Egilu Tanni, Dr. Gunāru Šūbiņu, Mārtiņu Sausiņu** (daži no viņiem LNAK darbojušies pirms gadiem, citiem vārdiem, tagad atgriezušies); no agrākajiem tajā paliek vairs tikai 3 - **Kornēlija Zariņa, Valdis Vāgners un Gunta Krūmiņa** (Līdzšinējo valdes priekšnieka vietnieku **Viesturu Zariņu** arī ievēlēja šajā amatā, bet viņš pēc sesijas noslēguma paziņoja priekšsēdim savu atkāpšanos. Tā nu te arī ir sava maiņa. Šo vietu ieņēmis valdes loceklis Dr. G. Šūbiņš, bet valdē nāk tās pirmais kandidāts - māksl. Eriks Dzenis. To, droši vien, noteicis valdes priekšnieks un valdošā koalīcija, gluži tāpat, kā tas notiek Latvijā.). Arī vēlētie delegāti PBLA valdē ir jauni: **Varimants Plūdons un Jānis Mežaks**. Tās ir ievērojamas pārmaiņas, kādu sen nav bijis. Tās varētu atnest labvēlīgus darba risinājumus, bet arī ne. Padomes sesijā valdija ļoti saspriegta gaisotne, kas liecināja, ka padomes locekļu starpā nav agrākās iecietības un respekta pret citiem, citiem vārdiem, - politiskas ciņas atmosfāira, kas šķiet, bija iepriekš rūpīgi attīstīta un sagatavota, lai atbrīvotos no tiem līdzšinējiem darbiniekiem un kandidātiem, kas patreizējai galvenajai politiskai vienībai it kā nav pieņemami.

17. padomes 4. sesiju atklāja tās prezidija priekšsēdis **Aleksandrs Budrēvics**, aicinot ar klusuma brīdi pieminēt aizmūža aizgājušos LNAK darbiniekus **Aleksandru Jomu, Mildu Matisu un Jāzēpu Grodni**. Svētbrīdi vadīja māc. **Ivars Gaide**, kas pats arī ir vēlētais padomes loceklis. Godināja dzīvos apvienības goda biedrus - prof. **Aleksi Dreimani, Tālvāldi Kronbergu, Imantu Alksni, Jāni Mežaku** un **Mārtiņu Ikvildu**, bet pieminēja mirušos - **Birutu Senkeviču, Viktoru Upešlāci, Dr. Linardu Luksu un Jāzēpu Grodni**. Savā uzrunā **A. Budrēvics** pakavējās pie paveiktā un izteica cerību, ka divu dienu pārrunas un lēmumi būs nozīmīgi mūsu pašu pastāvēšanai un sadarbībai ar Latviju. Pēc tās visi vienojās Latvijas valsts himnā.

Apsveikumos Latvijas vēstnieks Kanadā **Jānis Lūsis**, izteica paldies par sarīkoto Baltiešu vakaru Kanadas parlamentā, Otavā, par piedalīšanos 7. Saeimas vēlēšanās, gan organizējot, gan nododot balsis, kā arī referendumā. Atzīmēja arī Latvijas neveiksmes, kā to, ka valsti vēl neaicina Eiropas Savienībā un NATO, un Krievijas ekonomijas krīzi, kas atstāj pēdas tēvzemē. Pricējās, ka daudz ko varot panākt sadarbībā ar plašo pazīstamo personu loku. Vēlēja sekmes sesijas norītē.

PLBA valdes priekšsēža vietnieks **Jānis Kukainis** sveicināja PBLA un ALA valdes priekšsēžu vārdā un pateicās par labajām attiecībām (Vēlāk viņš dabūja patiesi izbaudīt, cik labas tās ir!). Plašāk vienkāršos vārdos iztirzāja PBLA darbību un nākotnes plānus. Domāja, ka Latvijas tēla ārzemēs veidošanā ievērojamu lomu varētu spēlēt Latvijas institūts, kas pagājušā gada rudenī izveidots ar valdības dekrētu.

DVCV valdes priekšsēdis **Varimants Plūdons** pakavējās pie marta notikumiem Latvijā un atzīmēja, ka sāpes bez nauda neesot iespējamās. Sadarbībā ar Latviju neesot iespējams atrast kopējo kopsaucēju, tādēļ jācenšoties ieiet politikā Latvijā. Pasniedza grāmatu par Latviešu leģionu angļu valodā vēstniekam **J. Lūsim**.

Mandātu komisija ziņoja, ka sesijā piedalās 32 (no 40) vēlētie un 23 no deleģētie padomes locekļiem; kopā 58. Par balsu skaitītājiem ievēlēja: G. Seبری, St. Vasarāju, V. Turķi, St. Butkēvicu un I. Kopu, bet Rezolūciju komisijā Jāni Mežaku (priekšsēdis), Ingridu Viksnu un Dr. G. Šubiņu. Pieņēma 1998. g. 17. padomes 2. sesijas un 1999. g. 3. sesijas (ārkārtas) protokolus, kā tie bija iespiesti īpašās brošūrās, kuņas padomes locekļi saņēma pirms sesijas pa pastu. Uz sekretāra J. Brieža ieteikuma pamata izteica pateicību Guntai Krūmiņai, kas bija pielikusi daudz pūļu šo brošūru sagatavošanā, jo līdzšinējais darba veicējs LNAK biroja lietvedis Imants Alksnis, pārdzīvojis ievērojamības veselības kaites, šoreiz šo uzdevumu nespēja veikt. Sesijas dalībnieki nosūtīja viņam labākos vēlējumus.

Sekoja dažādie ziņojumi, kuņu vairums bija iespiesti pārskatu brošūrā; pie tiem mutiskas piebildes deva:

Valdes priekšsēdis T. Kronbergs: jāpanākot vēlēšanu kārtības uzlabojumi Latvijā nākamajās Saeimas vēlēšanās. Līdzšinējais izkārtojums neesot piemērots ārzemēs dzīvojošajiem Latvijas pilsoņiem. Viņš jautāja, kāpēc Igaunija verējusi izkārtot iepriekšēju balsu nodošanu, bet Latvija ne. Viņa nostāja pret Latvijas valsts iestādēm bija asa, kas, droši vien, varēja nepatikt arī klātesošajam vēstniekam.

V. Zariņš: ziņoja par labi izdevušos 23. Baltiešu vakaru 3. martā, Otavā; par teicamo dialogu ar Arlietu ministrijas pārstāvjiem; par tikšanos ar Kanadas Aizsardzības ministru A. Eggletonu; paziņoja, ka ir sagatavota LNAK tīmekļa lapa (Webb site) Internetā un ka te daudz palīdzējis padomdevējs Juris Mazutis, Miķelis Svilāns un citi; pieminēja gaidāmo PBLA demogrāfisko semināru š. g. septembrī, Latvijā (darbojas tā rīcības komitejā).

M. Svilāns pastāstīja par LNAK Tulkošanas projektu Rīgā un pārmaiņām tajā.

Kultūras nozares vad. M. Štauers (Viņa ziņojums nebija iespiests pārskatu brošūrā, bet gan pievienots tikai padomes locekļu mapē.) plašāk iztirzāja LNAK Mākslas kolekcijas jautājumu, bet Guntis Sukse ziņoja par Latvijas Brīvības fondu un Izglītības nozares vad. Mārtiņa Sausiņa vietā, kas bija kavēts sesijā ierasties.

LRDF (Latvian Relief Development Fund) vad. Dr. Jānis Lūsis ziņoja, ka iepriekšējā vakarā (9. aprīlī) notikusi fonda gada sapulce, kas uzdevusi valdei risināt jautājumu, ko darīt nākotnē; ievēlēja jaunā valde.

Revīzijas komisijas priekšsēdis Harijs Jansons ziņoja, ka visas grāmatas atrastas labā kārtībā. Neparasts bija komisijas atzinums, ka abi līdzšinējie LNAK pārstāvji - V. Zariņš un J. Eichmanis it kā neesot bijuši savu uzdevumu augstumos savos balsojumos Vēlēšanu likuma referenduma lietā. Tas vēlāk izsauca plašas debates un pārrunas, arī ārpus sesijas telpas. Šķiet, ka diplomātija pietrūka tik augstai un redzamai personai, kā DVCV priekšsēdim un prezidija 1. vicepriekšsēdim V. Plūdona, kas asi kritizēja PBLA un ALA, izsaucot viesi J. Kukaiņa reakciju, kas izteiktās V. Plūdona domas uzskatīja par nevēlamām, nevietā un pat aizskarošām. Tā nu tas arī palika, bet vēlāk spēlēja dažādas konsekvences, kuņu rezultātā saasinājās gaisotne.

Plašākas debates, visas saistītas ap LNAK Mākslas kolekciju, bija pie Kultūras nozares ziņojuma. Savā būtībā jautājums šeit ir pavisam vienkāršs: kam un kā būt. Kultūras nozare bija centusies šo jautājumu noskaidrot. Vairākas nopietnas tikšanās Kultūras ministrijā bija devušas dažādas iespējas. Par tām valde uzzināja 12. oktobra valdes sēdē, kur arī vienojās par turpmāko. Diemžēl, lieta bija jāatliek līdz sesijai, jo iepriekšējā sesijā bija pieņemta rezolūcija, ka kolekcija sūtāma Misiņa bibliotēkai, par ko karsti iestājās daži kultūras darbinieki.

Plašākus paskaidrojumus prasīja arī no 7. Saeimas vēlēšanu komisijas Toronto kārtotāja Alberta Upeslāča, kas tos arī deva. Pret tiem vairs nebija nekādu iebildumu. Tomēr - neuzticības elements bija panākts.

Visus ziņojumus pieņēma.

Pārrunājot laikraksta Latvija-Amerikā jautājumu radās jauni asumi. Īpašās komisijas ziņojumā atklājās, ka tā vēl šobrīd nav saņēmusi fināciālos pārskatus (3 mēnešos kopš ārkārtas sesijas. Aizbildinājumi, ka tie vēl neesot sagatavoti un tiekot gaidīti). Tas radīja daļā padomes locekļu pat sašutumu. Otavietis Pēteris Brauns aizrādīja, ka nopērkot Amber Press apgāda 100 obligācijas par desmit tūkstoš dolāriem, LNAK ir uzņēmusies atbildību par šīs akciju sabiedrības visiem parādiem, un domāja, ka ceturtā daļa no laikraksta patreizējā iztrūkuma (ceturtā daļa no \$20,000 - \$5.000.- gadā) jāparedzot apvienības budžetā! Katrā ziņā tas ir loģisks un likumisks secinājums, ko zin katrs uzņēmuma vadītājs. V. Plūdons domāja, ka tādā gadījumā LNAK varot tās pārdot. Bet kas tās pirks? Valdes priekšsēdis T. Kronbergs atkārtoti netaktiski aizrādīja P. Braunam it kā uz viņa trūkumiem, kuņiem nebija nekāda sakāra ar šo jautājumu. Komisijas ziņojumu tomēr pieņēma un vēlāk - rezolūciju daļā - paplašināja komisijas sastāvu ar redaktrisi Ingridu Viksnu (ārkārtas sesija, kas notika janvārī, to nevēlējās darīt, jo atzina, ka runa ir par laikraksta saimniecību) un noteica, ka komisijai jāiesniedz padomes vadībai jauns ziņojums 2 mēnešu laikā pēc fināciālā pārskata saņemšanas.

Vēlēšanas:

Valdes priekšsēža amatam kandidēja V. Zariņš un T. Kronbergs. Savā uzrunā V. Zariņš aizrādīja, ka dzīvojot Kanādā un līdz ar to viņam un viņa ģimenei LNAK esot vajadzīga; mūsu balsij esot jāatbalsojoties Latvijā, tādēļ uz LNAK sesijām jāaicinot Latvijā redzami cilvēki, lai ar tiem varētu iepazīties un tos iztaujāt; jānostiprinot LNAK pārstāvju darbs; viņš varot palīdzēt Latvijā, darbojoties Otavā un citur. T. Kronbergs, it kā aizvainots, ka kandidātu sarakstā uzstādīts kā otrs, izteicās, ka viņš būtu teicis gluži to pašu, ko V. Zariņš... (?) un apliecinot to pašu. Bija sākusies politiskā cīņa, kādas jau vienmēr notiek, bet kuņas gala iznākums izrādījās sašķelta apvienība (Tā to liecināja vairāki padomes locekļi, kas nākamajā dienā sesijā vairs neparādījās, skaitā ap 11). Balsošanā piedalījās 54, no kuņiem par T. Kronbergu savas balsis nodeva 31, bet V. Zariņu - 22; viena zimate bija nederīga.

Priekšnieka vietnieka vēlēšanas V. Zariņš saņēma 30 balsis, bet E. Miniāte - 25. Vice-priekšsēža politikā: E. Miniāte 42; V. Upeslācis - 13; Vice-priekšsēža fināncēs: V. Vāgners ar aklamāciju; Vice-priekšsēža izglītībā un kultūrā: Inta Purva - 32, M. Štauers - 23; kasieņa amatā ar aklamāciju nokļuva E. Bērziņš, administrātores - G. Krūmiņa, sekretāres - Kornēlija Zariņa, bet par 3 valdes locekļiem - Mārtiņš Sausiņš (nav padomes loceklis, vada LNAK Izglītības nozari) (31 b.), Egils Tannis (28 b.), Dr. G. Šubiņš (23 b.), bet kandidātos - E. Dzenis (23 b.), M. Štauers (18 b.) un A. Upeslācis (18 b.).

Līdz ar to, izņemot M. Sausiņu, kas nāk no Otavas, valdē un pārējos LNAK amatos būs Toronto un apkaimes politiskās savienības pārstāvji, kuņus ap sevi sasaistījis valdes priekšsēdis. Pazudis ir Dr. G. Siliņa un V. Zariņa ieviestais sadarbības gars ar lielākajiem latviešu centriem ārpus lielā latviešu galvas pilsētas (Toronto) loka. Žēl. Izrādījusies taisnība tiem, kas visu laiku teikuši, ka apvienība pieder Toronto un nevienam citam. Kādēļ tad nu apvienība vispār vajadzīga? Varbūt, piemērojoties šodienas politiskajam sauklim, būtu vietā pat nosaukuma maiņa - Toronto Nacionālā Latviešu Apvienība. Tas labāk atbilstu

šodienas istenībai un pilnīgi likvidētu nevajadzīgos piedēkļus no citiem latviešu centriem. To savos vārdos nākamajā dienā pateica Guntis Liepiņš, teikdams, ka apvienība derīga tikai vienai lietai - Baltiešu vakara sarīkošanai! Kas to sarīkoja? - Viesturs Zariņš! Un kā ar vēlēšanām pašām? Kāda persona taisnojās, ka neesot vēlējusies kandidēt, bet tikai tādēļ to darījusi, ka to aicinājusi un pierunājusi kāda svarīga un tuva persona un ka neesot galīgi pieņemama V. Zariņa kandidatūra! Jādabonot ārā. Kāda cita, sesijas gaitā uzsvēra: V. Zariņš prot rakstīt (angliskos iesniegumus), bet man ir idejas, es ar viņu varu sadarboties (Vai tikai nebūs otrādi?). Nav brīnums, ka V. Zariņš pēc sesijas paziņoja valdes priekšsēdim savu atkāpšanos (gan no priekšnieka vietnieka un Baltiešu Federācijas Kanadā vadītāja amatiem), it sevišķi pēc neiecitīgajiem pārmetumiem PBLA darbā, kur viņš izrādījies par vienu no ražīgākajiem darbiniekiem, ko nevar teikt par ex-officio PBLA valdes locekli, kas nespēja dabūt pietiekami balsu priekšnieka vietnieka kandidatūrā un par to nemitīgi žēlojies gan valdes sēdēs, gan citur.

LNAK delegāti PBLA valdē būs Varimants Plūdons (33 b.) un Jānis Mežaks (34 b.), kamēr V. Zariņš saņēma tikai 24 b, M. Štauers un Dr. G. Šubiņš - katrs 13. Tas nozīmē lielu pārmaiņu un nodrošina 2 balsis gaidamajās PBLA valdes priekšnieka vēlēšanās ex-officio loceklim, kam šis postenis ļoti kāro. J. Eichmanis vairs nekandidēja, jo pāriet Latvijas vēstniecības darbā Vašingtonā.

Revīzijas komisijā: H. Jansons ar 47 b., bet J. Bārs un V. Turķis ar 37 b.; kandidāts G. Liepiņš ar 26 b.

Mandātu komisijā ievēlēja E. Broderu, Silviju Vanku un Mirdzu Rutuli. Par nākamo padomes Vēlēšanu komisijas priekšsēdi izraudzīja Imantu Balodi, ar aklamāciju.

Ar to bija beigusies 1. sesijas diena. Diena, kas atspoguļojās ar savu neiecietību, personīgiem uzskatiem un ieganstiem, pārmetumiem un politiskiem gājieniem, par kādiem nereti tiek nosodīta valdība un valsts darbinieki Latvijā. Varētu jautāt: kāda starpība? - Ir starpība - mēs esam iedzīvojušies demokrātiskā valstī un ar to lepojamies, bet ar saviem darbiem to nepierādam. Kādas izredzes gan ir jaunam cilvēkam, kas vēlētos darboties mūsu apvienībā? - Nemitīgai izziņai, pārmetumiem un dokumentācijas krāšanai, kas izmantojama uzskatiem daloties. Nav brīnums, ka neviens no jaunajiem nevēlas apvienībā nākt. Ir labi tikai tad, ja seko kā avs, bet Dievs pasargi, ja sagaida kaut ko pretim, kaut tikai respektu un patcību. Un tā nu padomes locekļi atkal sēž katrs savā politiskā aizgaldā - vieni lepnumā, ka uzvarējuši, otri apmulsumā - kas noticis? Vai LNAK draud sava Kosova? Šķiet, ka uz laiku tā ir notikusi. Ja jaunā valde šādu situāciju nevēlas, tai ir iespēja apstākļus uzlabot, bet vai tā to vēlēšies un spēs, tas ir cits jautājums.

Nākamajā dienā priekšpusdienu aizņēma pārrunas par turpmāko darbību 3 laukos: Latvijā, PBLA un Kanadas apjomā. Galvenā kārtā tā bija tāda pačala, piebārstīta personīgām atziņām un veikumiem. Samērā maz nāca konkrētu priekšlikumu, jo tādus retais bija gatavojis. No pārrunām izrietēja tikai daži.

Pārrunas par Latviju ievadīja T. Kronbergs ar it kā zinīgu Latvijas banku situācijas analīzi. Tur nu tā arī palika, jo neviens cits nejutās aicināts par to izteikties.

V. Plūdons stāstīja par DV palīdzības devumu. Atzina, ka šobrīd jākoncentrējas uz jaunatni un skolām. Jāprotot teikt patiesību. Nevarot uzdot ciņu par 16. martu. Naidis jāatmaksājot ar naidu.

P. Brauns: Baltijas valstīm būs Kanadas vēstniecības statuss ar sēdekli Rīgā. Nevajagot tikai mācīt un aizrādīt, bet gan sadarboties un uzklausīt. Jāveicinot tirgus.

G. Šubiņš paziņoja, ka darbojoties Latvijā kā CESO darbinieks, savos projektos iztirzājot to, kā darīt, kā risināt problēmas.

Juris Stepāns minēja, ka mūsu darbu Latvijā traucējot naidis (arī šajā sesijā!), jo mēs nespējot būt neitrāli, pozitīvi. Darbošanās Latvijā esot cilvēcības jautājums (starp-saucieni!), jāatsakoties no naida.

Miķelis Svilāns domāja, ka, lai varētu nokļūt Eiropas Savienībā, jāpildot tās noteikumi. Tādēļ svarīgs esot Tulkošanas centrs, kuŗa vadību no LNAK drīz pārņemot kāda Ontārio provinces ministrija.

I. Viksna deklarēja, ka esot jāšķīro tautība no pavalstniecības. E. Miniate - mēs 16. martu neuzdosim!

PBLA jomā Br. Innus kritizēja tās biroja darbību Rīgā. Tam pretojās T. Kronbergs un V. Zariņš, abi atzīmējot, ka birojs veidojot sadarbību, esot vieta, kur ļaudis nākot izkratīt sirdi. Vajagot ar tā darbību plašāk iepazīties. Nedrīkstot aizmirst, ka mēs esam tikai ap 18.000, bet Latviešu Latvijā ap 1,5 milj. Atkal uzpeldēja referendumā lieta. Te G. Šubiņš aizrādīja, ka LNAK nav teikusi, kā jābalso, tādēļ pārmetums esot nevietā. Tāpat domāja arī E. Miniate - tik tiešām pārmetumi neesot vajadzīgi. Bet tie jau bija panākuši savu.

Kanadas mērogā Br. Innus vēlējas, lai mēs sākam jau tagad gatavoties 8. Saeimas vēlēšanām. M. Svilāns ziņoja par gaidāmām Ziemeļamerikas Kokļu dienām Otavā un lūdz tām apvienības atbalstu.

K. Zariņa vēlējas zināt kāda ir LNAK tīmekļa adrese. Tā ir: www3.sympatico.ca/linak/linak.htm

Kl. Zichmanis vēlējas pievērst lielāku uzmanību no Latvijas tagad iebraukušo imigrantu integrācijai. Pozitīvais elements šē esot tas, ka iebraucēji, lielākoties, esot jauni cilvēki, kas varētu mums dot labāku nākotni.

Elma Miniate atkārtoti deklarēja, ka 16. marta jautājumā nekad nepieķāpsies.

P. Brauns atgādināja, ka budžetā būtu jāuzņem eventuēlo Amber Press 21% zaudējumu, apm. \$ 5.000.- apmērā. Atzina, ka apvienībai trūkstot jaunatnes, tādēļ būtu jāuzzin tās domas par latviešiem, par sabiedriskām organizācijām. Valde te varētu spēlēt iniciatores lomu. Tas izraisīja plašākas pārrunas, kuŗās piedalījās J. Briedis, I. Viksna (Pašiem jauniešiem arī kas jādarot. Avīze gaidot.), G. Sukse, kuŗa ģimenē ir 2 bijušie LNĶAK valdes priekšsēži (Nevar uzbrukt, jāved pie rokas.). T. Kronbergs - jaunatnei LNAK neinteresē.

Bija arī atziņa, ka vecākai paaudzei maz interesējot mūsu nākotne šeit, Kanadā. Dr. J. Lūsis vēlējas uzzināt, kā veicies ar "Zīlo grāmatu". V. Zariņš atbildēja, ka esot mēģinājis to iedzīvināt, bet neesot saņēmis priekšsēža atbalstu. Lai to īstenotu, jābūt gribai, bet tās nav. Te nu varētu jautāt, kādas vispār ir cerības kaut ko jaunu risināt turpmākā darba jomā, ja sesijā pieņemti ieteikumi neatrod atbalsi valdē? Kāda nozīme runāt? Tomēr - šķiet situācija ir tāda, ja kaut ko iesaka, tad tas jāveic ieteicējam, bet ne atbildīgajām personām... Valdes priekšsēža uzdemos taču būtu raudzīties, lai sesijā pieņemtās rezolūcijas un ieteikumi tiktu pildīti, ja vajadzīgs, atrasti cilvēki, kas to spētu. Diemžēl, vairākas palikušas pilnīgi bez ievēribas.

G. Liepiņš: vajadzētu valdē proporcionāli ievēlēt arī mazākuma pārstāvjus, lai tā nebūtu vienpusīga.

M. Štauers vaicāja, kāpēc Revīzijas komisija nav devusi savas atsauksmes par pagājušā gada sesijas pieņemto rezolūciju un ieteikumu izpildīšanu, kā to darījusi agrāk. H. Jansons atbildēja, ka, tā kā tām neesot termiņa, neesot iespējams to darīt... Vai tiešām? Par balsojumu PBLA valdes sēdē, bez jebkādiem norādījumiem no padomes puses un bez jeb kādām rezolūcijām, tā to tomēr darīja... Varētu jautāt, kādas zēmdēgas šeit spēlēja savu lomu?

Līdz sesijā noteiktam laikam (11. aprīlī, plkst. 12:00) bija iesniegtas 5 rezolūcijas un 8 ieteikumi, ar kuriem iepazīstināja prezidija vice-priekšsēdis Dr. G. Šubiņš. Pēc katras notika debates, papildinājumi un balsošana.

Viena no svarīgākajām izrādījās 1. rezolūcija, kas apskatīja "Melnās grāmatas" izdošanu un lūdza \$ 20,000.- piešķirumu. Pārrunu gaitā V. Zariņš lūdza, piešķiršanas gadījumā, arī \$ 20,000.- 6 latviešu skolām Kanadā. E. Minate solīja \$ 20,000.- cilvēkam, kas piesaistītu LNAK jaunatni. Balsojumā atvēlējumu Melnajai grāmatai pieņēma ar 32 balsim; atvēlējumu latviešu skolām noraidīja ar 23 pret balsim un 8 par balsim. Līdzekļus ņems no rezerves kapitāla. Bija arī ieteikums ielikt grāmatu timeklī. Jūtams vairākums ir par šo grāmatu, bet netrūkst arī tādu, kas domā, ka tā ir nokavēta un varbūt nebūt vairs nav tik svarīga, jo Latvijas valdība sagatavo savu "Balto grāmatu", kas vairākās valodās iznāksot šī gada rudenī. Šķiet, ka sacensība, kas šeit izveidojusies, dos mums 2 grāmatas par pāri darījumiem Latvijai un latviešu tautai, vienu oficiālu un otru neoficiālu versiju, katru savā aparē un sakārtojumā. Par to nebūtu jāžēlojas. Tomēr tonis, kādā viss tas notiek, nesecina sadarbību, kāda Latvijai visvairāk vajadzīga.

Pieņēma rezolūciju, ka šī gada PBLA valdes sēdei jānotiek Latgalē, tāpat arī deklaratīvu rezolūciju pret genocīdu Kosovā, bijušajā Dienvidslāvijā.

3 ieteikumus attiecībā uz laikrakstu Latvija - Amerikā nodeva tālākai iztirzāšanai atpakaļ īpašajai komisijai, kas kārto šo lietu. Komisijai, savkārt, pēc finaciālo pārskatu saņemšanas 2 mēnešos jā sagatavo jauns ziņojums. Ko nu, ja šāds pārskats aizkavējas vairāk kā pusgadu un ilgāk? Šķiet, ka Ambera preses apgāda vadībai nav sevišķas intereses šo darīt. Sesijas vadība vispār tās vadītājam deva pavisam maz iespēju plašāk izteikties. Pārrunās bija daudz un dažādu ieteikumu, kā sagādāt līdzekļus laikraksta izdošanai. Viens no neparastākajiem bija tas, kas ieteica mirušo piemiņai paredzēto ziedu vietā ziedot saimnieciska pasākuma uzturēšanai, parādu dzēšanai, jo laikraksts taču ir nacionāla vajadzība. Tāpat netrūka ieteikumu abonementu skaita pacelšanai. To vidū bija sabiedrisko pasākumu aplikšana ar nodokļiem. Šķiet, ka apvienībai šādu tiesību pat nav.

Noraidīja rezolūciju atvietot aizpagājušajā gadā pieņemto Mākslas kolekcijas jautājumā ar jaunu, ko principā bija pieņēmusi arī valde savā 12. oktobra valdes sēdē un kas paredzētu to nodot Latvijas Mākslas muzejam (nevis Misiņa bibliotēkai). Vēlāk papildināja iepriekšējo ar "ja rodas cita iespēja, apsvērt arī to", ko sākumā nepieļāva, prasot īpašu rezolūciju, kurai bija nepieciešamas 2/3 vairākums un kas principā ir tas pats. Izrādījās, ka notikusi atkal tikai vēl viena lieka vārdu spēles vētra pudelē. Kāpēc tā bija vajadzīga? Vētras cēlējiem taču bija kāds nodoms, citādi tie to nebūtu cēlušī.

Bija arī rezolūcija statūtu grozījumam: nolikt atkal ievēlēšanas termiņu valdes priekšsēža amatam uz 3 sekojošiem gadiem, pieprasot pēc tiem 1 gadu atpūtai, kas ir normāla prasība lielākām sabiedriskām organizācijām. Tai nebija vajadzīgie 15 atbalstītāji, tādēļ iesniedzējiem tie jā sagādā un jāiesniedz par jaunu padomes prezidijam, lai tas attiecīgi varētu šo statūtu grozījumu ievietot nākamajā padomes sesijas darba sekas paziņojumā. Laika tecējumā nu jau daudzus gadus izpalikusi jaunu ierosinājumu iesniegšana pirms sesijas. Žēl. Tas ir sava veida apliecinājums tam, cik maz intereses par apvienību ir pašas padomes locekļiem. Vai tad tikai priekšnieka un valdes ievēlēšana ir to vienīgais uzdevums? Šo jautājumu apvienības padome nav spējusi atbildēt. Ka Kanadas latviešu parlamentam pašam varētu būt savas darba grupas, savas

komisijas pirmo reizi tika atskārts 17. padomes 3. ārkārtas sesijā, kur izveidoja laikraksta "Latvija-Amerikā" komisiju. Vai nevarētu būt citas, ja padomei tiešām rūpētu apvienības nākotne?

Pieņēma rezolūciju atbalstīt Ziemeļamerikas Kokļu dienas oktobrī, Otava, ar 34 balsim. Šī notikuma atjaunošana pēc daudzu gadu desmitu pārtraukuma visiem šķita vēlams. Labs solis nākotnes nodrošināšanai.

O. Turķis pateicās padomes locekļiem par atvēlētiem \$ 1,000.- Brīvības pieminekļa restaurēšanai sesijas laikā, bet J. Briedis par labajiem balsošanas ziņojumiem balsu skaitītājiem.

Valdes izstrādāto budžetu 1999./2000. darbības gadam apstiprināja, papildinot to ar \$ 20,000.- atvēlējumu Melnajai grāmatai.

Vēlā pēcpusdienā A. Budrēvics slēdza 17. padomes 4. sesiju, klātesot tikai gandrīz vai minimālajam dalībnieku skaitam (25).

Jāgaida nākamā: vai nu ārkārtas, vai gadskārtējā 2000. gada pavasārī. Starplaikā valdei, revīzijas komisijai, nozarēm un padomes prezidijam jāveic darbs. Jaunajos apstākļos tas nebūs viegls, bet, ja izdosies atrast kādu kopsaucēju, kāds trūkstot arī Latvijā, varbūt ka izķepurosīties no līdzīgas situācijas.

Sesijas laikā Toronto Centra Mākslas galerijā notika mākslinieka Valža Didrichsona (dzīvo Bell Ewart, Ontario) gleznu izstāde. Šī viņam bija 5. solo izstāde; piedalījies 7 citās, Sarnijā 1990. gadā iegūstot Nova atzinības balvu. Skatāmi bija 15 darbi, ar kuriem iepazīties bija ieradusies vairāk kā 100 skatītāju, to vidū viņa tēvs. Skatī 9. aprīļa vakara stundās atklāja LNAK valdes priekšsēdis T. Kronbergs. Pirms tam pulcējušos uzrunāja māksl. Eriks Dzenis, bet par pašu mākslinieku dažus vārdus teica LNAK Kultūras nozares vad. M. Štauers. Viņš it īpaši pateicās māksl. V. Didrichsonam par devumu un E. Dzenim par teicamo sadarbību un veikumu šo gadskārtējo izstāžu sagatavošanā. Māksl. V. Didrichsons, savkārt, atzīmēja, ka esot priecīgs būt Toronto un rādīt savu veikumu šejienes mākslas cienītājiem.

V. Didrichsonam glezniecībā ir savs stils, ko viņš izkopies gadu gājumā. To raksturo spilgtas krāsu un ritma kombinācijas. Pēdējā laikā, lai to īpaši uzsvērtu, viņš izmanto kolāžas tehniku, ar ko panākt krāsu atmirdzas pastiprinājumu. Te viņam savs ķēriens un veiksmes. Gleznām lieli apmēri. Kādai no tām, šķiet būtu vieta arī kādā no Toronto centra zālēm un varbūt arī kādā citā latviešu mitnē Kanadā. Viņš meklē savas dvēseles dziļumus un savas filozofijas dažādās šķautnes. Vēlēsim viņam savus meklējumus un atklāsmes turpināt un atrast laiku viesoties kādā no tuvākajiem latviešu centriem, kā Montrealā, Otavā un citur. Tie, droši vien, par šādu pagodinājumu būs priecīgi un pateicīgi.

9. aprīļa vakara stundās Toronto centrā notika arī LRDF (Latvian Relief Development Fund), kas pastāv pie LNAK, gada sapulce, kurā piedalījās 17 no 32 biedriem. To vadīja Dr. J. Lūsis, sapulces gaitu pierakstīja Kornēlija Zariņa, bet par balsu skaitītājiem kalpoja H. Jansons un J. Steprāns.

Īsu pārskatu par fonda darbību sniedza tā valdes priekšsēdis Dr. J. Lūsis. Pats galvenais veikums izrādījies īpašais seminārs (Skatiet reportāžu MLM Z nr. 2./599., 21. lpp.), par kurā sarīkošanu pateicās tā vadītājam Jurim Steprānam. Tiešā rezultātā Latvijas Labklājības ministrijas palīdzības departamenta Sociālās rehabilitācijas nodaļas vadītāja Elvira Grabovska atsūtījusi LRDF vairākus projektu pieteikumus, kurus varētu īstenot nākamajā valdē. Pateicību saņēma arī visi pārējie valdes locekļi. Pēc priekš-

nieka atzinuma, fonda darbība jāturpina. Lai tā būtu sek- mīga, jādod atskaites un jātur rūpe par likumīgu ziedo- jumū kvišu izsniegšanu.

Kasieris Imants Balodis uzrādīja \$ 4,421,24 fonda ka- sē, kas būtībā ir niecīga summa šādam fondam, kuŗam ir tiesības izsniegt kvītis nodokļu atlaidēm. Pēdējās saņem arī ziedojumū devēji tiem projektiem, ar kuŗu vadībām noslēgti sadarbība līgumi. Jāpiezīmē, ka šī ir vienīgā vieta, kur palīdzībai Latvijā ziedotās summas var saņemt šādas kvītis. Šķiet, ka daudziem mūsu sabiedrības locekļiem nav par to plašākas skaidrības nedz arī par to, kas ir šis fonds un kāda ir tā vēsture. Varbūt vietā būtu biežāka izklāste par fonda vēsturi un iespējamo darbību.

Revīzijas komitejas ziņojumu deva Pēteris Brauns. Viņš ieteica panākt labāku līguma noteikumu skaidrību un sekot tikai angļu valodas tekstiem, kas ir likumīgi at- tiecībā uz Kanadas valsts iestādēm. Citādi šo numuru va- rētu arī pazaudēt, kas būtu liels zaudējums, jo ziedotāji ne- saņemtu atpakaļ 23% no savas palīdzības darbam atvēlētās summas, kas ir iespējams pie valsts nodokļu aprēķināša- nas. Īsu un lakonisku ziņojumu deva arī LNAK revīzijas komisijas priekšsēdis H. Jansons, ziņodams, ka visi kases dokumenti un cipari atrasti labākā kārtībā.

Noskaidrojās, ka līdzekļi Latvijā ir vajadzīgi 3 projek- tiem: 1) protēžu iegādei invalīdiem; 2) aprūpes nama iz- veidošanai nestabiliem cilvēkiem un 3) lauku mājkalpotā- jām. Visi noderīgi un par visiem atvēlētām summām caur LRDF ziedotāji kvalificējas nodokļu atlaides kvītēm, ja būs panākta vienošanās par to īstenošanu tuvākā nākotnē! Jā- cer, ka mūsu sabiedrībā šiem projektiem būs sava atsau- cība.

Turpmākās darbības iztirzājumā bija vairāki ieteiku- mi, kuŗu vidū izcēlās - jāizvērtē fonda darbība un rezultātā jānāk pie atziņas, kas šodien ir LRDF, jo tā loma ievēroja- mi mainījusies kopš pirmajiem pastāvēšanas gadiem.

Valdē nākamajam gadam ar aklamāciju ievēlēja: Iman- tu Balodi, Dr. P. Cakuļu, Robertu Klaiši, Dr. J. Lūsi, Dr. G. Šubiņu, M. štauveru, Ingu Zariņu un Kornēliju Zariņu. Tā amatus sadalis savā pirmajā sēdē.

P. Braunam uzticēja revīzijas komisijas padomnieka pienākumus.

Gada sapulce bija lietišķa un sadraudzīga. Debates iz- raisīja pārdomas, kuŗas, jācer, dos arī turpinājumu nākot- nes darbam. Ir arī skaidrs, ka panākama lielāka redza- mība un sabiedrības atsauce pasākumam, kas kalpo Lat- vijas labad.

Vēl notika arī LNAK Izglītības un Kultūras fonda gadskārtējā sapulce. 10. aprīlī, pēc regulāras padomes se- sijas. To vadīja J. Mežaks, bet protokolēja K. Zariņa. Tajā ziņojumus deva fonda priekšnieks J. Mežaks, kasieris A. Budrēvics. Fondā ir 43 biedri. Ienākumi laikā no 1997. g. 1. aprīļa līdz 1998. g. 31. martam, bijuši \$ 93,247.24, bet izdevumi \$ 71,304.36; atlikumā \$ 21,942.88. Pēc tam, laikā no 1998. g. 1. aprīļa līdz 31. decembrim, 9 mēnešos, kopā ar iepriekšējo atlikumu, ieņēmti \$ 75,236.27, bet izdoti \$ 46,275.60, atlikumā \$ 28,960.67, ievērojami vairāk kā ie- priekšējā gada 31. martā. Lielākais ienākumu postenis ir bērnu vecāku atvēlējumi savām latviešu skolām, kas kvali- ficējas nodokļu atlaides kvītīm - \$ 38.049.-, kamēr ziedoju- mu akcija devusi - \$ 8,139.-. Lielākais izdevums bijis val- des piešķirumi dažādiem projektiem - \$ 39.749, no kuŗiem lauvas tiesu saņēmušas 6 latviešu skolas Kanadā. Abus zi- ņojumus pieņēma bez iebildumiem. LNAK revīzijas komi- sija (H. Jansons) fonda kases grāmatu un dokumentus bija atradusi labā kārtībā

Īpaša nominācijas komisija, Varimanta Pludona vadi- bā, bija izraudzījusi kandidātus jaunajai valdei: J. Mežaku,

I. Viksnu, I. Purvu, J. Steprānu, K. Zariņu, A. Budrēvici, V. Vāgneru, J. Steprānu un T. Kronbergu, kuŗus visus arī ievēlēja.

Patlaban notiek ziedojumū vākšanas akcija fondam par labu. Tā ir lielākā līdzekļu devēja un tādēļ nozīmīga. Fonds atvēlējumus var dot tikai projektiem un stipendijām Kanadā un var par tiem izsniegt kvītis, kas ir derīgas no- dokļu aprēķināšanā. Aizvadītā gadā Kanadas finanču iestā- de izdarījusi fonda revīziju un devusi vairākus ieteikumus līdzekļu sadalē. To vidū - projekti ir jāpieteic angļu valodā, lai iestāžu darbinieki būtu skaidrībā par to, kam un par ko nauda piešķirta.

Arī fonda sapulču protokoli tiek rakstīti angļu valodā, un tajā kā pieturas punkti ir pieņemti Roberta sapulču va- dišanas un kārtības noteikumi, kuŗus vadība cenšas ievē- rot visā pilnībā. Tāpat tas ir arī LNAK padomē. Šis izkārtō- jums ir absolūti nepieciešams, bet dažkārt nav pilnīgi sa- biedrībā izprasts, nedz to saprot daudzi sabiedriskie dar- binieki. Būtu laiks ar tiem iepazīties. Atkristu daudz lieku runu, kā to pierādīja šī fonda sapulce.

Jāpiemin LNAK 1998. gada darbības pārskata brošū- ra, kuŗai šogad 214 lappušu. Kā tās izdevēja minēta LNAK valde, bet redaktors - I. Alksnis.

Pirmajās 6 lpp. minēts LNAK prezidija un valdes sa- stāvs, dažādo nozaru vadītāju vārdi (14), revīzijas komisi- ja, Izglītības un Kultūras fonda valde, Latvijas aprūpes un attīstības fonda (LRSF) valde, LNAK locekļi PBLA Kultū- ras fondā, PBLA valdes locekļi no Kanadas, LNAK Goda dalībnieku vārdi, jauniestājušies sudraba un zelta mūža dalībnieki un 1998. g. LNAK atzinības raksta saņēmēja El- ma Miniāte, visu vēlēto (40) un padomē deleģēto (26) pa- domes locekļu vārdi, kā arī visu 16 LNAK lokālo pārstāvju vārdi un adreses. Pavisam kopā 95 darbinieku vārdi. Daļa no tiem sastopami vairākos posteņos (15).

Nākamās 144 lpp. aizņem 17. padomes 2. sesijas pro- tokols, kas uzrakstīts vārdu pa vārdam no sesijas gaitas ieraksta skaņu lentē. Pievienoti arī deklarāciju, rezolūciju un ieteikumi teksti pēdējā redīgijā. Padomes prezidija se- kretārs Jānis Briedis šē veicis neiedomājamu darbu, kādu spēj tikai retais. K. Zariņa raksta daudz konspektīvāko angļu valodas versiju, kas nepieciešama valsts iestāžu kontrolēm. Te nu katrs var pārliecināties, ko ir teicis, jo atmiņa jau bieži pieviļ. Reizē jāpiezīmē, ka tieši tādēļ runā- tājiem, varbūt, ir jāuzmanās, ko tie teic, kas praksē, de- bašu aprisēs ne tik viegli notiek. Lentē un vēlāk publicētajā pārskatu brošūrā viss ir melns uz balta! Jautājums, vai tie- šām tā teicu ir nenovēršams un debates par to kavē tikai laiku.

Divdesmit divi lappuses aizņem dažādie ziņojumi, kas atraduši vietu šajā izdevumā. Lielāko tiesu visi LNAK ziņojumi ir ļoti lietišķi un skaidri. Interesanti ir iemesli, kuŗus min LNAK Informācijas nozares kādreizējā vadītāja Elma Miniāte savā 7 lappušu garajā ziņojumā, kāpēc viņa 1998. gada 8. augustā atteikusies no nozares vadītājas pie- nākumiem. Minēti 6 garī punkti, kas visi ir valdes priekš- sēža vadības kompetencēs, jo viņš taču ir tas, kas vada vi- su apvienības darbu. Viņsprāt, nav bijis atbalsts. Tāpēc bijis jāatteicas, jo no visa teiktā esot uzskatījusi, ka nozare LNAK vairs neesot vajadzīga. Tik tiešām, pēc atteikšanās nozare vairāk nedarbojās, kaut gan bijušā vadītāja parādī- jās ar to saistītos pasākumos un turpināja darboties līdzī- gā nozarē DV. Dažiem viņas apgalvojumiem ir savs pa- mats, bet citi izklausās diezgan vāji un daži pilnīgi ne- taisni, jo viegli ir jau vainot citus. Kādreiz būtu jāpieņem arī labas izziņas, kas nesakrīt ar pašas, it sevišķi uz val- tiskiem jautājumiem. Tā nu nākotnē varētu gadīties, ka, kalpojot tam pašam kungam, atkal varētu rasties pretešķi-

bas jaunajā vice-priekšsēdes amatā politikā un būtu atkal jāatteicas... Sabiedriskā dzīve ir prasīga.

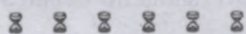
Nākamās 40 lpp. aizņem dažādo latviešu draudžu un sabiedrisko organizāciju Kanadā lakoniski darbības pārskati, kas dod labu ieskatu šajā plašajā darbības laukā no krasta līdz krastam un kas rāda, ka mūsu sabiedrība vēl arvien ir dzīva, neskatoties uz tās locekļu novecošanos un jauno aizplūšanu darbiņos uz Latviju vai vietējā sabiedrībā. Šī nodaļa ir ievērojami šaurāka kā citus gadus, jo pietrūkusi Imanta Alksņa lielā rūpe, lai visi līdzšinējie pārskatu sniedzēji atsauktos un citi vēl nāktu klāt. Viņa atgādājumi un lūgumi parasti vainagojās ar atsaucību.

Pēdējās 2 lpp. ir satura rādītājs.

Katrā ziņā, vērtīgs dokuments, kas atspoguļo mūsu sadzīvi Kanadā. Katram, kam tā interesē, vajadzētu ar šo brošūru iepazīties. To nevar pat daļēji atreferēt neviens lielās un mazās preses izdevums. Ar to ir jāiepazīstas tieši. Tad jutisim mūsu sabiedrības pulsu.

Noslēgumā jāpiezīmē, ka īsas atzīmes pierakstot, nav iespējams visu uztvert pilnīgi un varētu gadīties arī viena otra kļūmīte saklausītājā, redzētajā un novērotā. Ja tas tā, lūdzu atvainot. Komentāri dažās vietās šķita nepieciešami. Tos varat pieņemt vai noraidīt. Galu galā dzīvojam brīvā sabiedrībā, kur katram savi ieskati, sava uztvere un arī nacionālā un politiskā ievirze. Teikto un saklausīto nevaram arī noklusēt, jo tas radītu vienpusīgu iespaidu. Savu nacionālo darbību nedrīkstam ievirzīt tikai vienā virzienā. Tas sabiedrību sašķeltu vēl vairāk, jo pareizi ievirzītie parasti nevēlas neko dzirdēt par nepareizi ievirzītiem, tāpat kā pārcentīgiem naudas taupītājiem maz interesē veicama darbs un jaunu līdzekļu iegūšanas iespēju pētišana. Nav šaubu, ka šī 17. padomes 4. sesija daudz tās dalībnieku sirdis atbalsojusies ar sašutumu, kamēr citi gozējās uzvaras priekā. Šo rindu rakstītājam visvairāk sāp mūsu vidējās paaudzes pārstāvju izbīdīšana no apvienības darba lauka. Jācer, ka viņi būs gatavi nākt atpakaļ pēc 2 gadiem, kad ievēlēta būs nākamā padome. Tomēr tad reāls būs kļuvis cits jautājums: cik daudz būs veco, kas vēlēšies turpināt līdzšinējo "nelokamās stājas" politiku un cik daudz "jauno" būs gatavi piedalīties, prasīt savu tiesu un nākt atpakaļ. Zaudēto ir grūti atgūt. Pastāv iespēja, ka nebūs to 40 kandidātu, kas vajadzīgi padomes pilnam sastāvam. Un ko tad? Kas vedīs apvienību uz jauna ceļa? Taču ne persona, kas to turējusi savās rokās gadu desmitus. Te varbūt slēpjas pati galvenā atslēga, kāpēc jaunie negrib un nenāk pulkā! □

M. Štaubers

PAAUDŽU NESASKAŅAS

Bijušā LNAK valdes priekšnieka Viestura Zariņa piezīmes par tikko aizvadīto LNAK padomes sesiju saīsinātā veidā. Viņš tās pa e-pastu piesūtījis vairākiem LNAK, PBLA un sabiedriskiem darbiniekiem. Tās saņemtas pēc iepriekšējā raksta sagatavošanas un uzrakstīšanas.

Vidējā paaudze izstumta

Divi iepriekšējā gada valdes locekļi atteicās kandidēt uz valdi, vismaz viens neapmierināts ar līdzšinējo LNAK valdes priekšsēža vadību. Alberts Upeslācis, kas, atskaitot pāris gadus, ir bijis LNAK valdē kopš 1988. g. 3 atsevišķos balsojumos netika ievēlēts LNAK valdē un LNAK Izglītības un kultūras fondā. Uzbrukumu pret viņus vadīja Elma Miniāte. Šis uzbrukums bija iegansts, lai tiktu vaļā no vēl viena neatkarīga un nepaklausīga valdes locekļa. Tas atspoguļo arvien lielāku neiecietību, kuŗa pieaug vie-

nā mūsu sabiedrības daļā un izpaudās LNAK padomes sesijā.

E. Miniāti ievēlēja par vicepriekšsēdi politikā. Lai gan laiks, ko viņa pavada sabiedriskā darbā ir apbrīnojams, viņas politiskā darbība koncentrējas ar papīru - dažādiem pārskatiem, ziņojumiem un vēstulēm, kuŗas nav efektīvas politiskā darbā mūsu mitpū zemēs.

Jau ilgāku laiku, bet īpaši pēc Alūksnes PBLA valdes sēdes un manas nostājas pilsonības likuma grozījumu jautājumā, DV, Varimanta Plūdona vadībā, gatavojušies un centušies mani izvēlēt no PBLA valdes. Tas šogad veicās, pamatojoties uz 4 faktoriem:

- vecās paaudzes negatīvā reakcija pret PBLA nostāju pilsonības likuma grozījumu jautājumā;

- DV ierosinātām statūtu maiņām, kuŗu rezultātā no 1998. g. LNAK padome, nevis valde ievēl 2 no 3 Kanadas PBLA pārstāvjiem (DV valdi nespēja kontrolēt, bet padomē tai ir mazs vairākums);

- iepretim 1998. g., kad vairāki DV kandidāti sadalīja balsis LNAK PBLA pārstāvju balsošanā, šogad kandidātu uzstādīšana bija iepriekš labi koordinēta un pārdomāta;

- valdes priekšsēža Tāļivalža Kronberga griba maksimāli nodrošināt savu pozīciju LNAK un PBLA valdēs;

- T. Kronberga izrēķināšanās par to, ka J. Eichmanis un es nebalsojam par viņu PBLA priekšsēža vēlēšanās, bet nodevām savas balsis Andrejam Ozoliņam.

Ņemot vērā balsošanas rezultātus, kas norādīja, ka es un citi vidējās paaudzes kandidāti tiekam izstumti (valdē pēc manas aiziešanas no 10 locekļiem paliek tikai 3 vidējās paaudzes locekļi un tās vidējais vecums, salīdzinot ar iepriekšējo valdi, ir krietni vecāks), es pēc sesijas atteicos gan no LNAK valdes priekšsēža vietnieka, gan no Baltiešu Tautu federācijas priekšsēža amatam.

Jāpiemin, ka jaunajā valdē ir tikai viens valdes loceklis ārpus Toronto apkārtnes (t.i. vairāk kā stundas braucienā) iepretim 3 locekļiem iepriekšējā valdē. Tas nav pārsteidzoši, jo daudzi torontieši vienmēr ir uzskatījuši, ka provincēm ir jāseko Kanadas latviešu galvas pilsētass Toronto vadībai, kur nu ievēlēt valdē tādus otaviešus un montrealiešus, kas pauz neatkarīgu līniju.

Kas aiz tā slēpjas?

Sesijas notikumi atspoguļo jau pāris gadu desmitus ilgo ideoloģisko cīņu Toronto. 1999. g. Tā ir cīņa ar paaudzi, kas tagad ir pensijas gados un otru paaudzi pusmūža gados, kas ir izaugusi trimdā. Tā ir Kanadas latviešu traģēdija, ka šī vecā paaudze neuzticas nākamajai paaudzei, ka tā nerespektē domu dažādību un pieprasa ideoloģisku tīrību (Ulmaņa laika mantojums?), ka tā cenšas kontrolēt mūsu centrālās organizācijas, kaut gan pašai, atskaitot dažus gadījumus, vairs nav griba un spējas konkrētai darbībai. Šī paaudze arī visumā neizprot nedz šodienas pasaules reālpolitiku, ar ko Latvijai ir jārēķinājas, nedz to Eiropu, kas šodien veidojas un kuŗā Latvija cenšas ieiet, nedz latviešu iespējas un ierobežojumus politiskā darbā Latvijā un Kanadā. Šo paaudzi grauž tas, ka latviešiem šajā gadsimtenī ir darīts pāri (un tā ir) un ka pasaule nav to atzinusi un mums devusi gandarijumu (t.i., okupācijas seku likvidēšana - kompensācija no Krievijas, migrantu izvākšana, pilsonības piešķiršana vai nepiešķiršana). Daudzi tic, ka, ja tik pasaulei izstāstītu patiesību, ka tā tad saprastu un pieņemtu šīs prasības. Ar to radās griba un atbalsts publicēt DV atbalstīto Melno grāmatu.

Toties, ja kāds palasa pat Van der Stula ziņojumus, tad tajos vienmēr ir minēta okupācija, ka Padomju Savienības politikas dēļ Latvijā tika iepludināti migranti, bet tad nāk lielais BET, t.i., šodienas pasaule, šodienas Eiropa to neuzskata par būtisku.

Manis teikto nevar pārprast par aklu atbalstu Latvijas Saeimai, valdībai vai ārlietu ministrijai. Latvijai ir bijuši panākumi, bet daudz kas nav panākts un darbība bieži ir bijusi neveikla, nesekmīga vai pat pretēja mūsu mērķiem (piem., aizsardzības budžeta lieluma neatbilstība NATO prasībām, ko ir panākuši politiski spēki, kas ir labvēlīgi vai dažādos veidos atkarīgi no Maskavas).

Atbalsts Latvija-Amerikā, Melnai grāmatai, bet ne skolām.

Kā šī gada un citu gadu LNAK sesiju notikumi apliecina, daudzi šīs Kanadas latviešu vecās paaudzes locekļi dzīvo pagātnē. Viņi nesaredz nedz nākotni Latvijai, nedz mūsu sabiedrībai, t. i. viņu pašu bērniem un mazbērniem ārzemēs.

Tā, piemēram, 1998. g. novembrī LNAK valde, iztrūkstot 3 vidējās paaudzes locekļiem, it kā iepirka par \$ 10.000.- vērtībā Latvija-Amerikā (Amber Press - red.) akcijas, lai laikrakstu izglābtu nākamajam gadam, nepieprasot finansiālo pārskatu, nedz legālu formulējumu. Drīzāk, kā izteicās viens no iepriekšējās valdes locekļiem, būtu bijis pareizāk šo summu noziedot.

Tā nu pēdējā sesijā pieprasīja un piešķīra \$ 20.000.- Melnai grāmatai, kaut gan šī grāmata nav vairs vajadzīga ar to, ka Latvijas valdība drīz publicēs Balto grāmatu. Turklāt Latvijā netrūkst pētījumu un grāmatu par padomju okupāciju. Par to var pārliecināties, ieejot Rīgas grāmatu veikalos.

Toties lūgums piešķirt līdzīgu ārkārtēju \$ 20.000.- 6 Kanadas latviešu skolām tika noraidīts. Atskanēja komentāri. Piemēram, no LNAK valdes priekšsēža - Manā laikā neviens nedevis kvītes (t. i., nodokļu atlaides kvītes, kuŗas vecākiem skolas ar LNAK Izglītības un Kultūras fonda starpniecību tagad var izrakstīt), lai vecāki vairāk maksā. No cita - Mēs šo naudu ziedojam, un mēs izšķirsim, kā viņu izlietot. Un vēl no citas - Ja no skolām nāktu sabiedriskie darbinieki, es skolām to pate personīgi ziedotu...

Pilsonības jautājums un Alūksnes sēde

Daudzus latviešus ārzemēs satrauca 1998. g. septembra PBLA valdes sēdes lēmums Alūksnē neatbalstīt Latvijas pilsonības likuma grozījumu atcelšanu. Grozījumus pieņēma Saeima, ievērojot Eiropas Savienības prasības, ar kuŗām paplašinātu naturalizācijas procesu, atceļot logu sistēmu, piešķirot pilsonību pēc pieprasījuma nepilsoņu bērniem, kas Latvijā dzimuši pēc 1991. g. 21. augusta un atvieglinot latviešu valodas prasības gados veciem cilvēkiem naturalizējoties.

Traģiskais pie šī jautājuma ir tas, ka, neskatoties, kā kuŗš balsoja, visiem bija bailes no tām pašām sekām. Tiem, kas balsoja par grozījumu atcelšanu bija bailes, ka naturalizēsies liels nepilsoņu skaits, kuŗi, ieguvuši pilsonību, mainīs Latvijas politisko virzību Krievijas virzienā. Tie, kas balsoja pret grozījumu atcelšanu, to darija, saprotot, ka tas ir rūgts kompromiss, bet viņiem bija bailes, ka Latvija starptautiski kļūs izolēta un ieslidēs Krievijas ietekmē, jo šodienas Eiropa vairs nav trešā alternatīva. Pat somi šodien ir Eiropas Savienības locekļi.

No galvenām politiskām partijām vienīgā, kas neatbalstīja pilsonības grozījumus un ieteica balsot par to atcelšanu, bija Tēvzemei un Brīvībai. Grozījumu atcelšanu atbalstīja vairāki redzami Latvijas kultūras darbinieki. Pret atcelšanu bija pārejis partijas, kas iegāja Saeimā, kā arī ievērojami indivīdi, gan latviešu patrioti, gan draugi, kā, piemēram, Karl Bildt, Paul Goble, Aristīds Lambergs u. c.

T&B atbalstītājiem ārzemēs, kuŗu skaitā ir liela partijas nodaļa Toronto un kuŗa visaktīvāk ir vērsusies pret citādi domājošo vidējo paaudzi LNAK un PBLA darbā, būtu jāpārdomā, kā tas ir, ka partija solīja neiet valdībā ar sociāldemokrātiem pirms vēlēšanām, bet izdarija pretējo; kā

tas ir, kā valdību, kuŗā iegāja T&B, ievēlēja ar netiešu jurkanistu atbalstu, viņiem atstājot Saeimu balsošanas brīdī. Tāpat viņiem būtu jāpārdomājas un jānoskaidro, par cik T&B finanses ir atkarīgas no Ventspils naftas un tranzitbanku interesēm un kāpēc T&B neizmantoja iespēju mēģināt piespiest izveidot stabilu un uz rietumiem orientētu koalīciju ar T&B, Tautas Partiju un Latvijas Ceļu.

Kas trūka mūsu sabiedrībā ārzemēs, bija dialogs pilsonības jautājumā, dialogs izsiņāt un saprast šo jautājumu, saprast, ka ir 2 viedokļi, abi nopietni apspriežami. Toties cits jautājums ir, par cik mūsu sabiedrība, īpaši Toronto latviešu sabiedrība, gribēja dialogu un par cik viss jau bija izšķirts.

Kā piemēru varu minēt LNAK informācijas vakaru 1998. g. septembrī, kad pēc viņu pieprasījuma uzstājās 4 Kanadas ārlietu ministrijas pārstāvji. Galvenais pārrunu temats bija pilsonības referendums. Lai nodrošinātu, ka mūsu viedoklis tiktu pausts, es viņiem sagatavoju 7 jautājumus, piem., kāpēc Kanada iejaucas Latvijas pilsonības jautājumā, jo tā ir iekšēja lieta; kāpēc uz Latviju netiek atiecināta 1949. g. Ženēvas konvencija utt. Kanadas pārstāvju atbildes bija skaidras un vairumam nepatīkamas. Pēc sanāksmes gan Latvija-Amerikā, gan telefona zvanos man prasīja, kas viņus uzaicināja. Kāds pazīstams darbinieks viņus pat nosauca par mēkaķiem.

Te parādās pretruna mūsu sabiedrībā. Mūsu politiskā darbā Kanadā ir jāmeklē pēc iespējas daudz kontaktu ar Kanadas politiķiem un valdības pārstāvjiem. Ja mums nepatīk, kas mums tiek teikts, tad mēs nevaram kā strausi ierakt galvas zemē, bet ir jāpieņem viņu pozīcijas kā izaicinājums un sākumpunkts mūsu darbam. Šie Kanadas pārstāvji nav mēkaķi, bet vadoši ierēdņi, kuŗi pārstāv un veido Kanadas viedokli. Šajā gadījumā - Baltijas valstu jautājumos.

Daudzi mūsu vecās paaudzes pārstāvji ir pārāk aizraušies ar nīknām vēstulēm Latvijas prezidentam, ministru prezidentam un frakciju vadītājiem. Jā, to drīkst darīt jebkuŗš pavalstnieks, bet mums ir jādara tas, ko neviens cits latvietis pasaulē nevar darīt, un tas ir - darboties Otavā, panākt un nodrošināt turpmāku Kanadas atbalstu Latvijai. Un vai nav pretruna, ka pārmetam Latvijas politiķiem to, ko viņiem uzspiež mūsu pašu Kanada? Un tiklīdz Latvija redzēs, ka mums vēl aizvien ir ietekme Kanadā, tad arī mēs tiksīm vairāk uzklauti Rīgā, jo citādi - bez mūsu darbības Kanadas atbalsts Latvijai samazinātos vai pazustu.

Atgriežoties pie Alūksnes sēdes sekām, PBLA valdes locekļi bija knapi atgriezušies mājās, kad sākās uzbrukumi no DV, īpaši no Melburnas nodaļas un no DV CV priekšsēža V. Plūdona. Tas turpinājās līdz pat notikušajai padomes sesijai.

Obligāts balsojums?

LNAK sesijā pacēlās jautājumi, par cik mūsu pārstāvji LNAK un PBLA valdēs ir brīvi rīkoties un par cik viņiem ir jāpārstāv sabiedrības domas. Jautājumi, kā noskaidrot vairākuma domas, ko darīt, ja sabiedrība sadalās vairākās grupās, kādos gadījumos ir obligāts balsojums, par cik vadībai būtu "jāvada" iepretim "jāseko" (kā tas tiek darīts Austrālijā) un kādos jautājumos ieņemt vai neieņemt viedokli, netika pilnīgi apskatīti. Liekas tāpēc, ka daudziem šie jautājumi neinteresēja, tikai tas, ka pieņemtais PBLA balsojums nesakrita ar viņu viedokli.

LNAK sesijā es piedāvāju 2 konkrētus ierosinājumus turpmākai darbībai. Pirmkārt, es ierosināju, ka PBLA atsāk tradīciju uz valdes sēdēm aicināt DV CV priekšsēdi. Tas veicinātu dialogu mūsu sabiedrībā un centrālo organizāciju starpā. DV nevajadzētu pārņemt PBLA, nedz centrālajām organizācijām DV, lai justos, ka viņu domas tiek uzklautas.

Otrkārt, es ierosināju, ka turpmāk LNAK padome, valde un tās pārstāvji PBLA neieņem viedokli jautājumos, kuŗos balso visi Latvijas pilsoņi, t. i. Sacimas vēlēšanās un tautas nobalsošanās. Sesija pieņēma rezolūciju, kuŗa gan nosaka, ka LNAK padome un valde šādos jautājumos neieņem viedokli, bet tad tika svitrots teikums, kas liktu LNAK pārstāvjiem PBLA valdē sekot līdzīgi. Rezultātā rezolūcija ir pretrunīga, jo norādījumi LNAK valdes locekļiem ir pretrunā ar tiem, kas jāpilda ievēlētiem PBLA valdes locekļiem.

Kas gaidāms PBLA?

Galvenais DV mērķis darbībai LNAK sesijā saistīts ar PBLA - pagriezt PBLA no līdzšinējā ceļa uz "labo" pusi. Izējot no jautājumiem, kas radās LNAK sesijā, paredzu, ka PBLA ietvaros tagad pieprasīs iztrūkstošos \$ 13.000.- Melnai grāmatai, mēģinās virzīt citur Latvijas Brīvības Fonda piešķirumus un aizdevumus, mēģinās atcelt PBLA atbalstītās vēstures grāmatas izdošanu, pieprasīs ieņemt stingru nostāju Ortografijas jautājumā utt.

Bistamākais ir tas, ka, ņemot vērā, ka šie jautājumi Latvijā nav būtiski, to izvirzīšana PBLA darbības centrā nozīmēs paātrinātu PBLA lomas un nozīmes samazināšanu Latvijā. Šis ir mans personīgais vērtējums. Pēc 10 gadiem LNAK valdē, tajā laikā 3 kā priekšsēdim un 8 kā vienam no LNAK pārstāvjiem PBLA, domāju, ka man ir labs ieskaits mūsu sabiedrībā Kanadā un ārzemēs.

Galvenais secinājums ir, ka ārzemēs latviešu sabiedrībā, īpaši Kanadā, un Kanadā īpaši Toronto, turpinās ciņā starp paaudzi, kuŗa izveidoja trimdu, bet kuŗa pieprasa ideoloģisku vienādību un kontroli, un otru - jaunāku paaudzi (paaudzes apzīmējums ir vispārējs, jo starp visiem gadu gājumiem ir cilvēki ar domu dažādību), kuŗa turpinās dzīvot te, ārzemēs, un veidos mūsu sabiedrību un vienlaikus no ārzemēm turēs saites un atbalstīs Latviju. □

1999. g. 23. aprīli

Viesturs Zariņš

DAUGAVAS VANAGI

KĀDĒĻ "DAUGAVAS VANAGI" LATVIJĀ NEVAR SASAUKTIES?

Šķiet, tas bija 1990./1991. g. ziemā, kad toreizējās vienīgās kaŗavīru leģionāru organizācijas vadītājs U. Pakalniņš uzaicināja mani kā kādreizējo leģionāru iestāties Latvijas "Daugavas vanagu" organizācijā. Es uzaicinājumam piekritu un kļuvu "Latvijas Daugavas vanagu" (turpmāk - LDV) biedrs.

1992. gada janvāri no LDV atdalījās vairākums biedru un nodibināja "Nacionālo Daugavas vanagu" (turpmāk - NDV) organizāciju. Es sašķelšanās procesā neņēmu absolūti nekādu dalību, bet paziņoju, ka palikšu biedrs tajā organizācijā, kuŗā būs vairākums. Tāda skaitliski lielāka vienmēr ir bijusi NDV organizācija, un es visus šos gadus esmu bijis tās biedrs. Sašķelšanās pamatā bija viens iemesls. 1991. g. augustā Maskavas puča dienās daži bijušie leģionāri Jelgavā, izmantojot vietējo komunistu pārsieģumu un nedrošību pēc puča izgāšanās Maskavā, ielauzās Jelgavas pilsētas komunistu partijas biroja telpā un, caurskatot partijas biedru kartoteku, atklāja, ka LDV priekšsēdētājs Uldis Pakalniņš vēl nesen, 1989. gadā, bija iesniedzis lūgumu uzņemt viņu par partijas biedru.

Abu organizāciju turpmākie strīdi un nesaskaņas man nepatika. Es tajās neiesaistījos un ieņēmu neitrālu pozīciju arī attiecībā pret trimdas DV vadību, kuŗa lielāko tiesu gadījumos šos gadus ir atbalstījusi kā materiāli, tā morāli LDV.

Jau drīz pēc organizāciju sadalīšanās es mēģināju nesaskaņas nogludināt. 1993. g. februāri LDV iesūdzēja NDV Kurzemes priekšpilsētas tiesā par apvainojumiem presē un neslavas celšanu. Lai gan es biju tikai NDV Madonas nodaļas biedrs un nebiju pat NDV valdes loceklis, NDV vadība lūdza mani tiesā atbilstīgi tiesas prasībai pārstāvēt NDV kā pret mums celtās prasības atbildētāju. Tiesas sēdē kā pirmais runāja toreizējais LDV priekšsēdis H. Cābelis un gaŗā runā uzskaitīja dažādus NDV apvainojumus presē par LDV. Kad tiesnese vārdu deva man, es atzinu, ka tādi patiešām ir bijuši, bet norādīju arī, ka tādi ir nākuši arī no LDV puses. Piemēram, rādīju tiesnesei vēstuli, kuŗā LDV valdes loceklis R. Kalniņš man rakstīja: "Visvaldi, vai Tu tiešām paliksi pie tiem sarkanajiem?" Tādēļ es griezos pie H. Cābeļa un tiesneses ar šādu ierosinājumu: abas leģionāru organizācijas šeit, tiesā, vienojas, ka turpmāk viena otru vairs neapvainos un par šo vienošanos paziņos masu saziņas līdzekļos. H. Cābelis manu ierosinājumu noraidīja, teikdams, ka, lūk, NDV esot LDV smagāk apvainojuši. Es viņam atbildēju, ka nav taču tādu Temidas - taisnīgas tiesas dievietes sengrieķu mitoloģijā - svaru, ar kuŗiem var nosvērt apvainojumu smagumu. Tiesnese sēdi pārtrauca un prāvu nekad neatjaunoja. Es uzskatu, ka viņa rīkojās pareizi.

Ar šo neveiksmīgo samierināšanu es nesamierinājos. Pēc savas iniciatīvas, bet ar NDV piekrišanu es piezvanīju H. Cāberlim un piedāvāju satīties ar viņu LDV mitnē, neitrālam vērotājam Latvijas Strēlnieku apvienības priekšsēdētājam Vilim Krūmiņam klātesot. Satīšanās reizē es nācu ar ierosinājumu abām leģionāru organizācijām apvienoties, sanākot kopā abu organizāciju vēlētiem delegātiem, izstrādāt jaunus statūtus, programmu un ievēlēt valdi, resp., vadību. Piebildu, ka varbūt, vadību ievēlot, ir iespējams vienoties arī par tādu variantu, ka rotācijas kārtībā jauno organizāciju vada 2 priekšsēdētāji - pa vienam no LDV un NDV. H. Cābeļa atbilde bija ļoti vienkārša: "Tad jau mēs būsim zaudētāji". Kad bijām palikuši divā, pieredzējušais padomju laika politiķis V. Krūmiņš mani pamācīja, ka es esot pieļāvis kļūdu, neuzaicinot apvienoties uz paritātes pamatiem, tas ir, abām organizācijām uz apvienošanās konferenci sūtot vienādu delegātu skaitu. Es nolēmu šo kļūdu vairs neatkārtot.

Pagāja 3 gadi, līdz, šķiet, 1996. g. nogalē LDV Rīgas nodaļas vadītājs K. Taurītis uzaicināja mani ierasties uz LDV nodaļas sapulci VEF kultūras namā. Es piekritu. Šajā sanāksmē klāt bija arī Kanadas DV pārstāvis Bruno Innus. Savu runu es tālredzīgi palūdzu kādam klātesošajam ierakstīt magnetofona lentē. Zālē bija ap 300-350 LDV dalībnieku. Pēc īsas abu organizāciju sašķelšanās vēstures pavēstījuma, savā runā atzīdams, ka pie sadalīšanās un nespējā apvienoties ir vainojama gan trimdas DV vadība, gan LDV un NDV vadība, es pirmo reizi nācu klajā ar godīgu apvienošanās priekšlikumu - uz apvienošanās konferenci LDV un NDV sūta skaitliski vienādu delegātu daudzumu, kuŗi izstrādā jaunās, apvienotās organizācijas statūtus, programmu un ievēl valdi un tās priekšsēdētāju. Kad es savu runu biju beidzis, pie mikrofona pienāca LDV valdes loceklis Vaskis un ironiskā tonī teica: "Lai viņi nāk pie mums pa vienam, iesniedz lūgumrakstu atpakaļ uzņemšanai un tad mēs katru lūgumu izskatīsim individuāli." Pazemots, es draiski pamāju ar roku atvadu sveicienam un atstāju zāli.

1998. g. vasarā man pienāca klāt 4. reize apvienošanas mēģinājumam. Iepriekšējo globālo trimdas un tēvzemes leģionāru organizāciju sanāksmē Austrālijā trimdas DV vadība bija nākusi ar priekšlikumu 1998. g. jūlijā un augustā Rīgā sarīkot LDV un NDV vairāku pārstāvju tikšanos, lai trimdas DV pārstāvja klātbūtnē vienotos par

turpmāko LDV un NDV sadarbību un eventuālu apvienošanās. Pavisam notika 5 apspriedes, katra savu reizi vienas organizācijas mitnē. Es kā NDV pārstāvis piedalījos 3., 4. un pēdējā - 5. apspriedē. Es norādīju, ka neesmu pret sadarbību, bet, ka, manuprāt, svarīgākais nav rīkot kopīgus pasākumus, svinības, bet galvenais ir, cik ātri vien iespējams, apvienoties. Motivēju apvienošanās nepieciešamību ar to, ka, ja sadarbībai nebūs noteikts gala termiņš, tad sadarbība var vilkties mūžīgi un uz vārda sadarbība rēķina apvienošanās kavēs tie, kas īstenībā nevēlas apvienoties. Turklāt, es teicu, ja jaunākajiem no mums ir jau pāri 70 gadiem, tad, sadarbību tišām velkot garumā, drīz vien vispār nebūs tādu, kas apvienotos. Trijās apspriedēs es izvirzīju manus jau vairākkārt atkārtotus ierosinājumus: sasauksim kopā vienādu delegātu skaitu, izstrādāsim statūtus, programmu, ievēlēsīm jaunu vadību. Ak vai! LDV pārstāvju, sevišķi A. Smelteres, iebildumi par neiespējamību tā uzreiz apvienoties, bija katrā apspriedē savi un dīvaini. Piemēram: LDV statūti nemaz neparedzot tādu apvienošanās un tā būšot LDV pašlikvidācija. Manu argumentu, ka pašlikvidēsimies arī mēs - NDV, ne jau viņi vien, neviens no LDV neņēma vērā. Nākamajā apspriedē A. Smeltere paziņoja, ka manis izvirzītais apvienošanās variants neesot juridiski pareizs un tāpēc tāda apvienošanās konference neko nevarot dot. Pēc tās es personīgi, gan kā NDV priekšsēdētāja vietnieks A. Kalvāns ieradāmieš Tieslietu ministrijas Sabiedrisko organizāciju departamentā uz konsultācijām un ieguvām skaidras, nepārprotamas atbildes gan mutiskā, gan rakstiskā veidā par tādas apvienošanās konferences juridisku pareizību.

Es varētu par visiem maniem mēģinājumiem nerakstīt presē, ja nebūtu sastapies ar mēģinājumu presē dezinformēt sabiedrību par maniem un NDV nolūkiem un ja nebūtu nejauši saticis kādu NDV biedru. 1999. g. 6. marta laikraksta "Brīvā Latvija" numurā bija publicēts žurnālista Andra Kļaviņa raksts ar virsrakstu "Vai leģionārus apvienos kapi?" Šajā rakstā vārds tika dots tagadējam LDV centrālās valdes loceklim, Gulbenes nodaļas vadītājam Andrejam Spulim, kuŗš nesen likvidēja Gulbenē paša ilgi vadīto NDV nodaļu un tās vietā izveidoja LDV nodaļu. Citēju Andreju Spuli: "Tagad notiek apvienošanās no apakšas. Ja augšas nevar atrast kopīgu valodu (izcēlums mans - V. L.), tad jāšāk no apakšas. DV ir zaudējuši šos gadus kopīgos strīdos. Mēs esam noguruši." Arī es esmu noguris, Andrej Spuli, bet, galvenokārt, tāpēc, ka LDV vadība slēpj patiesību no saviem biedriem. 16. marta vakarā grupas "Vilki" leģionāru dziesmu koncertā es Rīgas Latviešu biedrības nama zālē nosēdos brīvā vietā blakus trijām man nepazīstamām sievietēm. viena no viņām, pazīdama mani pēc ārējā izskata, griezās pie manis ar jautājumu: "Jūs nupat, 30. janvāri, ievēlēja par NDV priekšsēdi. Kāpēc pastāv 2 leģionāru - "Daugavas vanagu" - biedrības. Kādēļ jūs neapvienojaties?" Līdz koncerta sākumam man pietika laika pastāstīt šai sievietei, kuŗa, izrādījās, ir LDV biedre Ināra Skaraine, par visiem manis veiktajiem mēģinājumiem panākt vienas, kopīgas DV organizācijas iedibināšanu Latvijā. I. Skaraine bija pārsteigta par manu stāstījumu un teica, ka daudzi LDV biedri par maniem ierosinājumiem neko nezina. Nezinās arī, ja klusēs LDV valde un prese. Laikrakstam "Brīvā Latvija", kuŗā ievietots raksts "Vai leģionārus apvienos kapi?", ir izteiktas manas domas, kuŗas es ar gandrīz tādiem pašiem vārdiem pavēstīju 1998. gada vasaras apspriedēs. Bet, kad es nosūtīju "Brīvās Latvijas" redaktorei L. Kovtunai rakstu, kuŗā, tāpat kā šajā rakstā, minēju visu to, ko es esmu kopš 1992. g. darījis leģionāru vienotības lietā, L. Kovtuna ar visdažādākiem demagoģiskiem argumentiem atteicās manu rakstu publicēt. Nelīdzēja arī tas, ka visas 1998. g. vasara apspriedes

ir vienlaikus ierakstītas 3 magnetofona lentēs - trimdas DV, LDV un NDV un ka viņai ir iespēja pārliecināties par manu vārdu īstenību.

Situācijas absurduma pierādīšanai došu 3 piemērus. LDV priekšnieka Oskara Kalniņa brālis Laimonis Kalniņš ir NDV, mūsu biedrības biedrs. Kad es ieradās uz pirmo apspriedi augustā, LDV mitnē man gaiteni preti nāca mana vecuma sirms vīrs un visiem klātesot teica: "Visvaldi, vai tu mani vairs atceries? Tu taču bijī mans vada komandieris." Mana vada kareivis Laimonis Ludzenieks, ar kuŗu kopā 1944. g. rudenī es nostaigāju no Sužu muižas līdz Tornai Polijā, ir vienā leģionāru kopībā, es - citā. Kādēļ? Mērķi un uzdevumi, nacionālā nostāja, politiskā izpratne abu kopību leģionāriem taču ir vienāda. Arī programmas ir maz atšķirīgas. Un neesam jau mēs vienīgās kaŗavīru organizācijas. Paralēli "Daugavas vanagiem" pastāv vēl trešā, idejiski līdzīgā Latvijas nacionālo kaŗavīru biedrība. Šajā biedrībā par biedriem ir joprojām leģionāri, kuŗi vienlaikus ir arī NDV un LDV biedri. Patiešām, kā parunā: "Kur divi latvieši, tur trīs biedrības". Kas ir tie šķēršļi, kuŗi kavē visu nacionālo kaŗavīru leģionāru vienotību? Pirmkārt, tā ir trimdas DV atbalstu sile. Ir daudzi, kuŗi grib pie šīs siles baŗoties un dibināti baidās, ka apvienojoties var pazaudēt vietu pie šīs siles. Otra nelaime ir cilvēku godkāriba. Ir daudzi, kuŗi grib būt tikai vai nu pirmie, otrie vai trešie, bet negrib būt desmitie, piecdesmitie un simtie. Minēšu konkrētu piemēru. Pēc mana ierosinājuma atzīmēt 13. martā latviešu leģiona dienu ar koncertu, svinīgu aktu un balli Rīgas Latviešu biedrības namā un kopīgu gājienu 16. martā no Doma katedrāles līdz Brīvības piemineklim, 9. februāri virsnieku apvienībā notika 6 organizāciju - NDV, LDV, LNKB, Virsnieku apvienības, Nacionālo partizānu un Kurzemes rakona represēto kluba - pārstāvju sanāksme, kuŗā nolēma 13. marta sarīkojumu atzīmēt kopīgi. Uz šā sarīkojuma svinīgo aktu ieradās arī LDV vadība, bet pēc akta tūlīt atstāja Rīgas Latviešu biedrības namu un aizsteidzās uz VEF kultūras namu, kur notika atsevišķs, līdzīgs LDV pasākums. Tādēļ es vēstulē trimdas DV vadītājam varēju atļauties rakstīt, ka vārds sadarbība ir kā medus maize tiem, kas grib sadarboties gadiem ilgi, bet apvienoties - nekad.

Un lai man nepārmestu godkāri, es atļaujos publiski paziņot, ka mana istā vieta kā brīvžurnālistam un grāmatu autoram ir pie rakstāmgalda, un tur es labprāt atgrieztos, ja Latvijā būtu viena "Daugavas vanagu" organizācija.

Es atkārtosu šeit vārdus, kuŗus teicu 13. marta svinīgajā aktā Latviešu biedrībā: "Mēs nevaram vienot tautu, ja nevaram vienoties pašī." □

- Raksts publicēts Lauku avīzē 1999. g. 15. aprīli.

Visvaldis Lācis

MĒS AICINĀM UZ AKTĪVU RĪCĪBU!

DV priekšniekam V. Plūdonam

DV CV un zemju valdēm

LDV CV un nodaļām

Gadiem ilgi turpinās runas par abu DV organizāciju Latvijā saliedēšanu vienā saimē. Tāpat bez panākumiem palikuši arī vairāku rietumu DV sabiedrisko darbinieku centieni apvienot Nacionālos un Latvijas Daugavas vanagus. Šā gada 15. aprīli laikrakstā "Lauku Avīze" publicēta plašs Nacionālo Daugavas vanagu priekšsēža Visvalža Lāča raksts, kuŗā iztirzāts, kāpēc Daugavas vanagi Latvijā nevar sasaukties (Lasiet to iepriekšējās šī numura slejās - red.).

Mums pamatotas bažas rada līdzšinējie notikumi, kad NDV skaidri izteiktie apvienošanās centieni neguva LDV

vadības atbalstu. Tas attiecas uz abu organizāciju sadarbības koordinācijas komiteju sarunām 1998. g. vasarā. Arī vēlāk - NDV 30. janvāra konferencē un abu organizāciju vadības pārstāvju personiskajā saskarsmē un sarakstē NDV izteiktie apvienošanās priekšlikumi tika ignorēti.

Vēl vairāk - aktīvi līdzdarbojoties dažiem Rietumu DV sabiedriskajiem darbiniekiem, LDV vadības pārstāvji pēc Daugavas vanagu 9. Globālajām dienām nekorekti un pretlikumīgā veidā uzsāka NDV nodaļu pārvilināšanu savā paspārnē. Tika sašķelta arī vienīgi ar NDV pūlēm izveidotā vanadzēnu saime. Šādu negatīvu darbību rezultātā mainījies mūsu uzticība LDV. Mēs uzskatām, ka nekāda nodaļu "pārpirkšana", šķelšana vai atsevišķu biedru pārvilināšana nav pareiza rīcība un nekad nenovedīs pie apvienošanās. Ja DV Latvijā grib pastāvēt un būt tautas cienīta kopība, NDV un LDV nav citu iespēju, kā vien kļūt par vienotu organizāciju.

Š. g. marta sākumā, apmeklējot LDV biroju, NDV vadītājs aicināja Latvijas DV vēsturiskajā latviešu kaņavīru dienā - 16. martā sākt sarunas par abu mūsu leģionāru organizāciju apvienošanu. No sākotnēji izteiktās piekrišanas LDV vadība vēlāk, diemžēl, atteicās. Vēlreiz šajā pašā jautājumā aicinājām LDV vadību uz sarunām 7. aprīlī. Atbildi saņēmām pēc 3 nedēļām. Tā bija augstprātīga un beidzās ar parasto līdz šim pausto LDV nostāju: "Sarunu tema var būt tikai sadarbības problēmas."

Mums piesūtīto LDV rakstu autors līdz šim konsekventi centies birokratizēt un sarežģīt abu DV organizāciju Latvijā attiecības. NDV uzskata, ka pēc DV 9. Globālām dienām Melburnā abu organizāciju kopīgi veiktie pasākumi: Mores kaujas atceres sarīkojums Rīgas Latviešu biedrībā, vienotā nostāja diskusijā ar valsts prezidentu 16. marta sakarā un kopēji organizētie pasākumi šai dienā un arī citas kopējās kultūras aktivitātes neapstrīdami parāda, ka abu organizāciju starpā sadarbības jautājumos vairs nepastāv nekādu problēmu. Ja abi DV ir vēlējušies, jebkuŗu pasākumu esam noorganizējuš bez sarežģījumiem un liekām birokrātiskām procedūrām. Tāpēc NDV organizācija uzskata, ka ir pienācis laiks izbeigt atrunāšanos ar stiepjamu beztermiņa sadarbības jēdzienu. Ir pienācis laiks abām organizācijām augstākajā līmenī sākt risināt konkrētus apvienošanās jautājumus.

Pēc NDV CV prezidija ierosmes marta un aprīļa mēnešos 40 NDV nodaļās tika sasauktas NDV biedru kopsapulces, lai atklāti pārrunātu iemeslus, kas kavē abu DV organizāciju apvienošanu un demokratiski paustu 3000 NDV biedru viedokli apvienošanās jautājumā. Šo kopsapulču balsojuma rezultāti ir apkopot. **Nacionālo Daugavas vanagu saime atbalsta abu DV organizāciju Latvijā apvienošanu. Mēs gaidām skaidru un nepārprotamu LDV organizācijas atbildi šajā jautājumā.**

Nerēķinoties ar to, ka NDV ir 2 reizes vairāk biedru nekā LDV, mūsu organizācija **iesaka sasaukt apvienošanās konferenci pēc paritātes principa.** Vienādam delegātu skaitam no NDV un LDV jāievēl jaunā, apvienotā Centrālā valde un tās prezidijs. **Mēs ierosinām, lai pārejas posmā (1-3 gadus) pēc apvienošanās Daugavas vanagus Latvijā vadītu divi līdzpriekšsēdētāji - līdzsniņo NDV un LDV pārstāvji.** Mēs neiebilstam pret šādas kārtības piemērošanu arī vanadžu vadībā un citās nozarēs.

Līdz šim Daugavas vanagi Latvijā nav saņēmuši pietiekamu lielu atbalstu un izpratni apvienošanās idejas īstenošanai no saviem kādreizējiem ciņu biedriem Rietumos. **Mēs apzināmies, ka ātri un sekmīgi DV apvienošanās Latvijā notiks tikai tad, ja to bez vilcināšanās un ierunām sekmēs un atbalstīs DV Centrālā valde,**

tās prezidijs, DV priekšnieks, zemju valdes, apvienības un nodaļas, visi Daugavas vanagi Rietumos. Tādēļ mūs lūdzam un aicinām DV priekšnieku V. Plūdona, CV prezidija locekļus, zemju valžu priekšsēžus vai viņu pilnvarotās personas turpmāk vairs veltīt netērēt laiku, apspriežot sadarbības nianses, bet jau šā gada vasarā pēc DV CV kopsēdes Vācijā ierasties arī dzimtenē un kopīgi ar Daugavas vanagiem Latvijā beidzot panākt vienotas DV organizācijas izveidi mūsu visu kopējā tēvzemē. Ir pienācis laiks no runāšanas pāriet uz aktīvu rīcību, darbos apliecinot atbalstu DV vienotības idejai!

Daugavas vanagi, sasauksimies!

Rīgā, 1999. gada 30. aprīlī.

Visvaldis Lācis,

Nacionālo Daugavas vanagu priekšsēdis,

NDV Centrālā valde

Redaktora piezīme: Kad 1998. gada 6. oktobrī vadīju "Dzīvas un aktīvas organizācijas" semināru NDV telpās, Aspāzijas bulvārī 24, kuŗā piedalījās 60 dalībnieki no visas Latvijas un kas aprakstīti Daugavas Vanagi **Vēstneša 43. numurā, 34.-37. lpp.**, man pašā sākumā jautāja, ko es domāju par abu organizāciju apvienošanu. Izvairijos no atbildes došanas, jo uzskatīju sevi par ciemiņu, kam nav jānodarbojas ar moralizēšanu. Vispirms, atbildēju, ka šis temats nav semināra ietvaros. Jautātāji ar šādu atbildi nebija samierināmi. Minot, ka uz šādu neatlaidīgu taujāšanu, atbildēju īsi un ka mana atbilde būs tīri personīga, balstīta uz tiem faktiem, kas man zināmi. Tālāk pateicu, ka apvienošanās šobrīd nevar notikt, jo katrai pusei ir savi ieskati šajā jautājumā. Šādai atbildei piekrita daudzi semināristi, un varējām atgriezties pie paredzētās tēmas un kopīgā darba. Cik rādās, tad pēdējos 6 mēnešos teiktais vēl vairāk pastiprināts - patiesā apvienošanās var notikt tikai tad, kad to vēlas abas puses! Tā nu tas ir un tur neko nevar grozīt, jo, pirmā kārtā, esam cilvēki. Šobrīd jāgaida uz to, kad LDV būs gatavi sākt sarunas, kad viņi būs sagatavojuši savu kopējo sarunu metu, ja vispār gatavos. Tikai tad kopsanāksmei būs kāda nozīme, jo būs ko iztirzāt. Citādi tikai vienas puses ieteikums jau pašā sākumā izraisa pretestību. Starplaikā jāturpina darbs katrā organizācijā, jāseko tās mērķiem, jāisteno līdzsniņeji un jauni projekti. Jādzīvo un jāaug. Ja organizācijā valdis spēcīga sadzīves un augšanas kultūra, tai būs pievilksanas spēks. Jābūt gataviem to sargāt! Pieredze rāda, ka jebkuŗa apvienošanās prasa laiku. Tas ir jādod. Starplaikā nevar atteikties ne no kā, kas pašu organizācijai nepieciešams. Gribu apvienoties citam nevar iedot, nevar dāvat, tai jānāk pašai no to cilvēku vidus, kas to vēlas. Tādēļ uz LDV ir jāgaida! Arī šīs piezīmes ir tīri personīgas un tās nav pārrunātas ar kādu no DV vadītājiem. □

M. Štauers

⊗ ⊗ ⊗ ⊗ ⊗ ⊗

DARBA NETRŪKST

DV CV prezidija sēde

DV CV prezidija sēdi 12. aprīlī atklājot, DV priekšnieks V. Plūdons norādīja, ka šogad Anglijā, Austrālijā, Vācijā un Zviedrijā vairākas nodaļas un kopas atskatās uz 50 darbības gadiem. Tas atkārtoti pierāda, cik nepareizi ir bijuši uzskati, ka DV organizācijas darbība apstāties, tikko atvērsies gūsta dzeloņdrāšu vārti. Pašķirstot un palasot "Laiks, Telpa, Ļaudis", katrā nodaļā stāsta par pašizliedzīgu darbu, nesalauzamu ticību un rezultātā sasniegumiem, kas palīdzēja veidot un vienot kādreizējās trimdas latviešu sabiedrību.

Pēc Latvijas neatkarības atgūšanas no katra Daugavas vanaga un vanadzes tika prasīts vēl vairāk, lai palīdzētu bijušajiem nacionālajiem cinitājiem, daudz bērnu ģimenēm un skolu jaunatnei. Neapšaubāmi ļoti lielu uzmanību pievērs, lai palīdzētu nostiprināt Latviju, ne tikai politiski, bet arī saimnieciski. Neatlaidība un latviskais sīkstums mums palīdzēja katrā solī un tāpēc daudz nodaļu tieši šogad var atzīmēt savu 50 gadu jubileju. DV Centrālās valdes prezidijs sveic šī gada jubilāres - nodaļas un it sevišķi to biedrus dibinātājus. Viņu sētā sēkla ir kritusi auglīgā zemē un ik gadus devusi bagātīgu ražu. Vēlam labākās sekmes turpmākā darbā!

Prezidija sēdei sekmīga darba vēlējumus rakstiski bija sūtījusi DV vanadžu priekšiece Ilga Niradija. viņa pēc DV CV sēdes, kuŗa notiks no 22. - 24. maijam "Bērzainē", Vācijā, apciemots vanadzes Vācijā un Anglijā, 30. maijā piedalīsies vanadžu salidojumā "Straumēnos"

DV priekšnieks piedalījies "Melnās grāmatas" plānošanas komitejas sēdē. Grāmatas sagatavošana ir ļoti progresējusi. Ja negadīsies neparedzēti kavēkļi, tā iznāks jau decembrī. Ar "Memento" izdevniecību Zviedrijā noslēgts līgums par salikšanu, iespiešanu un iesiešanu. Budžets - \$ 64,190.-. LNAK sesija, kas notika 10. un 11. aprīlī, Toronto, piešķīra \$ 20.000.-. Komitejā ierosināja grāmatu tulkot un izdot angļu valodā. Tas prasītu atsevišķu budžetu.

Kanadas latviešus PBLA valdē pārstāv 3 locekļi. LNAK sesija ievēl 2, bet apvienības valdes priekšsēdis ievēl automātiski. Sesija ievēlēja DV priekšnieku Varimantu Plūdona un DV CV padomnieku un Kultūras nozares referentu Jāni Mežaku. Prezidijs viņiem vēlēja labākās sekmes latviešu jumta organizācijas valdes darbā.

DV CV sekretāra un Kultūras nozares vad. A. Kalupnieks un kasieris V. Dāboliņš daudz laika veltījuši, gatavojot pārskatus un ziņojumus gaidāmai DV CV sēdei.

No Latvijas Archiva direktores Dainas Kļaviņas saņemta vēstule, kuŗā izteikts paldies DV par atbalstu janvārī iznākušai grāmatai "Izpostītā zeme" 3. daļai. Archiva uzdevumā vēsturnieks J. Riekstiņš sagatavo grāmatu par vienu no mazāk pētītiem posmiem Latvijas okupācijas vēsturē "Represijas Latvijas laukos 1944-1949". Ņemot vērā, ka apritējuši 50 gadi, kopš iznīcināja Latvijas viensētu, DV CV prezidijs atvēlēja Ls 1,000.- no Gunāra Astras fonda. Caur DV CV pārstāvniecību Rīgā nosūtīs Ls 575.- Mārtiņam Bisteram izdevumu segšanai viņa otrai grāmatai par Leonīdu Breiķšu un viņa darbiem.

Saņemta pateicība no Induļa Kažociņa par DV atbalstu viņa ļoti populārai grāmatai "Latviešu kaŗavīri zem svešiem karogiem". Kā paldies autors nodevis DV CV pārstāvniecībai Rīgā 100 eks. pasniegšanai dažādos gadījumos pēc prezidija norādījumiem un pārstāvniecības vadītāja V. Kursieša ieteikumiem. Vadoties no pārstāvniecības vadītāja ieteikuma un Siguldas apvienoto kaŗavīru organizāciju vadības lūguma, atvēlēja Siguldas ģimnazijas skolotājam Inesei Bergai un direktoram Vilnim Trupavniekam katram Ls 50.- par panākumiem patriotiskā audzināšanas darbā. Prezidijs apsveic skolas plānu ik gadus izdot skolas pētniecības žurnālu, bet patlaban tam līdzekļus nespēj piešķirt.

Pārrunāja Lestenes Brāļu kapu iekārtošanas jautājumus. Lūgta un tiek gaidīta informācija par noteikta darba posmu tāmēm un iedalīto laiku to paveikšanai. Iestājoties siltākam laikam, sāksoties apzināto atdusas vietu atrakšana un kritušo pišļu sagatavošana pārapsveidšanai. □

Varimants Plūdons

=====

Atbalstiet mūsu centrālo organizāciju darbu!

Ar Ūsiņa dienu mūsu senči iesāka vasaru un vasaras darbus. Pēc mūsu laika skaitīšanas, šī diena iekrīt 9. maijā. Bieži cilvēki jauc Ūsiņa dienu ar Juŗa dienu, ko tautā sauc par jurgiem un kas bija dzīves vietas maiņas laiks. Tad kalpi pārvācās pie jauniem saimniekiem - 23. aprīlī. Kā tradīcija tā bija iesakņojusies tautā. Tīri komerciāla diena, kuŗai ar reliģiju nebija saistības. Turpretim Ūsiņos vienmēr ievēroja dabas likumības izraisīto spēku vienlīdzību. Māras un Ūsiņa klātieni šajā dienā daudzina.

Pats Ūsiņš, kā Saules simbolisks vedējs Debesu kalnā, mūsu tautā saistīts ar arāja dzīvi. Viņš nebija kāda pārdabīga būtne, kā tas citās reliģijās notiek ar dievadēliem. Ūsiņš, tāpat kā Jānis vai Metenis ievada jaunu gada posmu. Ūsiņš - vasaru. Viņa simboliskā līdzdalība cilvēku dzīvē kā zirgu gādniekam un sargātājam sastopama daudzās dainās.

Visi dievadēli latviešu mitoloģijā saistās ar gaismu un tās atnākšanu, vai augšupeju - pieaugšanu.

"Ne ribēja, ne dimdēja, te atbrauca dievadēls" (mikla) - gaisma. Ūsiņš, kā dievadēls, ar saviem akmens kumeliem (pērkona grāvieniem) ierodas, lai dabai atnestu pirmās spirdzinošās lietus gāzes.

Pa kalniņu Ūsiņš jāja,

Ar akmeņa kumeliņu;

Tas atnesa kokiem lapas,

Zemei zaļu ābuliņu.

Latvieši savu reliģiju uzbūvēja līdzīgi savai sētas dzīvei. Tur ir saimnieks, saimniece un saime. Dievs, Māra ar dēliem un meitām. Šāda kārtība rada tuvību starp cilvēku un šiem dabas dotiem spēkiem. Latvietim nebija vajadzīgi starpnieki, lai varētu saprasties ar savu Dievu - dabas valdnieku. Tāpat, kā savā saimē darbus ierāda saimnieks un saimniece, tā arī Debesu saimei kārtību nosaka Dievs un Māra. Visi tiek norīkoti darbos. Dieva dotie dabas likumi nosaka un sadala darba kārtību debesu saimei. Slinkumu latvieši uzskatīja par netikumumu. Protams, slinkot nevarēja arī Debesu saime, tad zustu uzticība un līdzsvars starp dievībām un cilvēkiem. Tā arī Ūsiņš savus abus dēlus (rita ausmu un vakara blāzmu) radīna darbam.

Ūsiņš savus divus dēlus

Darbiņam radīnāja;

Vienu sūta pieguļā,

Otru arti tirumā.

Dabas izpratne un tuvība ar dabas parādībām un spēkiem latvietim palīdzēja ne tikai ikdienas darbā, visā mūža ritmā grūtumiem un nedienām tikt vieglāk pāri. Ja par citiem dievadēliem, kā Meteni, Jāni, Miķeli ir tikai vispārēji norādījumi, ar ierobežotu darbības laiku, par Ūsiņu un viņa saimi dainas runā daudz plašāk. Kā Saules vedējam, Ūsiņam vajadzīgi zirgi. Tādi tad arī viņam tiek piedēvēti.

Ūsiņš jāja pieguļā ar deviņi kumeliņi.

9 kumeli - 9 dienu savaite, kas latviešiem bija līdz kristieši ievada savu Gregorija kalendāru ar 7 dienu nedēļu. Ja dainās runā par 9 kumeliem, 9 saulēm vai 9 riteņiem, jāsaprot, ka domātas ir 9 dienas, kuŗas apzīmēja par savaiti.

Zirgs dainās ir ar daudz plašāku jēdzienu, kā to lieto ļaudis ikdienā. Mūsu mitoloģiskās dainās visiem dievadēliem ir kumeli, ar kuŗiem viņi jā vai brauc pāri kalnam (aizvadītam gada posmam). Zirgs raksturo kādu aristokrātisku piederību, kādu valdnieka simbolu, saimnieka, bajāra vai vecākā piederumu. Tāpat kā saimnieks savai saimei, katram kalpam uztic kādu atbildīgu uzdevumu, arī lielais dabas saimnieks dara tāpat. Ūsiņam ir uzticēti zirgi. Ne Dieva ziņā ir dabas likumu norise (gaisma un zemes veldze).

Pats Dieviņš man iedeva
Sav' jājamu kumeliņu!
Caur segliem Saule lēca,
Caur iemauktu Mēnestiņš (jauns gada posms).

Te jāpaskaidro, ka Ūsiņš bieži tiek saukts arī par Dieviņu, kas pie citiem dievadēla apzīmējumiem nenotiek. Vai tas būtu pagodinājums Ūsiņam, vai pielabināšanās viņam., jo ar Ūsiņu jāsadzīvo visu garu vasariņu. Pārējie dievadēli atnāk savā dienā un aiziet, kā Metenis, Jānis, Miķelis un Mārtiņš. Tikai Mārtiņos Ūsiņš beidz rūpi par zirgiem un nodod tos tālāk Mārtiņa ziņā. Tāpat kā dabā. Ar Mārtiņiem sākas ziemas laiks un ziemas rūpes. Ūsiņa darba laiks ir beidzies.

Ūsiņam gaili kāvu,
Pašā svētku ritiņā;
Lai tas man zirgus gana,
Šādu gaŗu vasariņu.

Jāizprot un jāsadzīvo ar dabas spēkiem, to saprata latvietis. Tādēļ arī Ūsiņš un pārējie dievadēli tika daudzīnāti. Vai šodien šis gaismas un Saules vedējs latviešu tautai vairs vajadzīgs? Viņa vietu taču aizstāj modernā tehnika ar elektroniskām smadzenēm. Viss ir tik vienkārši un ātri paredzams un izkārtojams, ka šāda dabas spēku līdzdalība, mums šķiet, vairs nav vajadzīga. Diemžēl, dabas likumu norise vēl nav aizstāta ar cilvēku izgudrotām elektroniskām smadzenēm. Pienākums, godīgums vai čaklums vēl nav atradis vietu šajās smadzeņu programmās. Viss vēl joprojam ir tāpat kā to sākotnēji noteica nemaldīgie dabas spēki.

Kā visi dievadēli, arī Ūsiņš ir gaismas simbols. Gaisma un Saule saistās ar dzīvību, ko šie dabas spēki izraisa virs zemes un dod iespēju ne tikai dabai, bet arī cilvēkiem dzīvot. Gaisma un Saule latvietim vienmēr saistīta ar pozitīviem spēkiem. Tikumi, kas ir latvieša dzīves balsts, mūsu izpratnē vienmēr saistas ar kautko gaišu, labu, priecīgu. Dainas sīki, jo sīki katru mūsu tikumu un netikumu iztirzā. Dainas it kā ved mūs tuvāk Saulei - tuvāk gaismai.

Ja arī šodien morāle tautai Latvijā nav vairs tāda, kāda tā bija toreiz, kad okupanti vēl sildījās savas zemes saulītē, tad nevarētu teikt, ka tā būtu jau norakstāma pagātnei. Maz ko var sastapt šodien mūsu laikrakstos, kā šeit, tā Latvijā, pozitīvu par tautas centību, rūpēm un cerībām. Viegli jau ir nonicināt, kritizēt un protestēt, ja pašiem nav jāpieliek roka, lai parādītu ko pozitīvu.

Latvietis, kā dainas to stāsta, cenšas palīdzēt labam, būt labākam, jo viņš zināja, ka Dievs arī palīdz tam, kas pats cenšas palīdzēt sev. Cilvēki labprāt palīdz centīgam, kas grib ne tikai pats kāpt kalnā, bet arī citus vest līdz. Ļaunums tiek nosodīts ne tikai dainās, bet arī ļaužu valodās.

Ūsiņš, ko mēs šodien daudzīnām, ir gaišā un labā simbols. Varbūt savos Saules ratos viņš paņēms līdz to mūsu tautas daļu, kas vēl tic gaišākai nākotnei un uzvedīs Debesu kalnā. Paruna saka: ko daudzina, to piedaudzina. Ja mūsu laikraksti vairāk rakstītu par labo, kas vēl joprojam sastopams mūsu tautā un mazāk publicētu bēdu stāstus, ko nevarīgie, labāk sakot, negribīgie cilvēciņi mēģina uzkraut sabiedrībai, lai tā palīdz viņiem bēdāties, varbūt tad tautai rastos jauns spars un ciņas mērķis. Šodien šie cilvēciņi paši nemaz nemēģina sev palīdzēt un līdz ar to veļk līdzī arī citus savā bēdu bezcerībā.

Šo īso apceri par Ūsiņu nobeigšu ar Ārijas Elksnes dzejas "Mantojums" pēdējiem pantiem, kas izsaka skaistu daudzīnājumu mūsu tikumiem. Ūsiņa ratos nav tikai Saule, bet arī darbs un pienākums visas vasaras norisei.

Un tādēļ es nevēlos pūrā
citiem atņemtus miljonus gūt.
Par sava tēva meitu man

tādēļ daudz labāk tik būt.
Jo viņš it nekad nav zadzis,
nav nodevis it nekad.
Nav citu sviedrus rausis,
cik spējis, tik strādājis pats.

Un tādēļ es pateicos tēvam,
ka nebij viņš līdzījiem draugs.
Ka mani par liekuļa meitu
nevienam nav tiesība saukt.
Ka tikai labu par viņu
no kaimiņiem dzirdēšu es,
Un atmiņas ziedēs ap viņu
baltas kā ābeles. □

Arvīds Memenis
Toronto, Ontario

DVĒSELE

Nāve nāk - lēnām un nemanot -
Klāta ar mūžības jausmu;
Nāve nāk - klusām un nejaužot -
Rokās nes aizsaules ausmu.

Un dzīve! - šī dzīve izbeigsies
Atstājot sāpes un priekus,
Un visa esme pārvērtīsies,
Atņemot dvēseles vaidus.

Mēs sevi nesam iznīcību
Ar katru jaunu radību;
Mēs sevi nesam pārliecību
Ar dvēseles nezūdību.

Kaut nāve nāk lēnām - nemanot
Un ņems visu, ko saredz acs;
Mūsu miesa sagrūs - izzudīs
Bet vienmēr paliks dvēsele -

Mūžīgi mūžos...

1999. gada 1. martā, Toronto, Ontario

Metimne

SĒLZEMĒ

Sēlzemes sētmalēs atkal
ceriņi zied,
Balti un zilgani zied.
Mājbietās senās, vietās,
kur gājušas bēdas,
Ceriņi zied.

Ziemeļos Daugava, dienvidos
leišmale zilga,
Vidū - Sēlzemes vasaru iekuko
dzegūzes balss.
Plaukst bērzi, tīrumi garo
un ceriņi zied.

Tālu gadskārtu atbalsis
apkārt te virmo,
Atmiņu lielceļus baltus
dvēsele iet...

Kuko dzeguze, tvīkst
plaukstot bērzi,
Un sētmalēs balti un zilgani
ceriņi zied.

Ilmārs Zelmenis

Metējam putru viru
Devīpiem miezišiem:
Man deviņi bāleliņi,
Miežu putras ēdājiņi. T. dz. 32216

WHERE HISTORY WAS MADE: THE BATTLE OF CĒSIS - 80 YEARS AGO

This year's longest day will mark the eightieth anniversary of the Battle of Cēsis, a crucial event in the struggle to secure the independence of the young republics of Latvia and Estonia. The combatants in this three-day military encounter in the vicinity of the old Livonian town were, on one side, an allied force of Estonians and Latvians - to be referred to as the Allies - and, on the other, the joint forces of the Landeswehr ("Land-defence") - consisting of Latvian Balto-Germans as well as volunteers and mercenaries from Germany - and elements of the Iron Division, a voluntary unit formed from troops of the German Army. To understand why and how this conflict erupted, one has to look back at the events and developments that precipitated it.

The political and military situation in Latvia in early spring 1919 was, to put it mildly, muddled. Part of the country, including Riga, was in the hands of the (Russian and Latvian) Reds. The rest was held by the small Latvian forces (several thousand men) loyal to the government of Kārlis Ulmanis, by the Landeswehr, and by volunteer units of German soldiers ("Freikorps") formed from the German forces that in 1918 had occupied most of the territory of the Baltic lands; these remained in Latvia after the Armistice with the consent of the Western Allies and the Latvian Government to get rid of the country of the Bolsheviks.

The government of Ulmanis was overthrown on April 16 by a unit of the Landeswehr, which then installed a puppet-government by Andrievs Niedra. Ulmanis and part of his cabinet eluded arrest and took refuge on board a ship anchored in Liepāja harbor under the protection of British warships, retaining their claim to legitimate authority.

The real political power was now in the hands of a shadowy group of Balto-German nobles, backed by Landeswehr and the German troops. They hoped to renew their centuries-old domination of Latvia under the aegis of a renewed Russian monarchy after the expected defeat of the Bolsheviks in the Russia civil war then raging. Claiming the Landeswehr to be the legitimate Latvian army, they prevented the small Latvian forces under col. Jānis Balodis from expanding, fearing that they, loyal to Ulmanis, would try to reinstate him.

After lying low for a while to let the people have a taste of Red terror, the Landeswehr set out to play the role of saviour from it, capturing Riga in a lightning attack on May 22. However instead of joining the Latvians under Balodis in fighting the Reds remaining in Latvia, the main body of the Landeswehr, together with troops "borrowed" from the Iron Divisions, advanced towards the forces of the Estonian Army and the pro-Ulmanis Latvian military in Vidzeme (Livonia) near the Estonian border, the Estonians having moved troops there under agreement with the Ulmanis government to aid their ally, the North Latvian army led by col. Zemitāns, a force of a few thousand men recently formed with Estonian aid, in the fight against the Reds.

The planner and strategist of the operation was German general Rüdiger von der Goltz, who had earlier with German troops helped the Finnish "Whites" defeat the "Reds" in a short but fierce war, and had in February assumed command of the Landeswehr and the German forces in Latvia. A daring, imperialist-minded schemer he

now wanted to force the Estonians out of Latvia to have a free hand to settle things there - driving out the Red forces and reining in or crushing the patriotic Latvian troops, and thus gaining control of the entire country for his clients, the Balto-German aristocracy.

When the Landeswehr and the Iron Division troops made contact with the Estonian-Latvian forces near Cēsis on June 3, a parley was held at which the Landeswehr representatives demanded that the Estonians withdraw from the Latvia territory. When this demand was rejected, a date was set for further negotiations, but before these could take place fighting, for which each side blamed the other, erupted on June 5, in the course of which the Germans seized Cēsis. A ceasefire was negotiated by a representative of the Allied Military Mission in the Baltic. Shortly thereafter the just-appointed head of the Mission, British general Sir Hubert Gough, demanded in a telegram to von der Goltz withdrawal from the conflict area, evacuation of half the German troops in Latvia, and allowing Ulmanis to return to power. The German general indignantly refused and advised the political leadership of the Landeswehr and the puppet-government to issue an ultimatum to the Estonians to leave Latvian soil, and in case of non-compliance renew hostilities. This was done, the deadline being set for June 18 and on that date extended till the following day. When the Estonians stood firm, the attack was ordered. Fearing, as a German general, repercussions at the Versailles Peace Conference then just ending, von der Goltz saw fit to refrain from being the nominal commander of the operation, launched in the name of the "Latvian government", but he had with his staff worked out the plan for it and a few days before the start of the battle came in civilian clothes from Riga to serve as de facto commander.

The opposing forces were rather evenly "matched". Exact numbers have never been determined, but according to best estimates the Allies had a slight numerical advantage (about 6000-5000). Of the Allied forces about one third were Latvians. The German side was superior in fire-power. They had about twice as many artillery pieces and possessed mortars, which the Allies lacked; this advantage was to some extent offset by the heavier guns mounted on the three Estonian armored trains - cumbersome but often effective vehicles of warfare in that period. The Germans had one such train at their disposal. They also had an advantage in the number of machine-guns and possessed a squadron of aircraft, mainly for reconnaissance, something the Allies lacked.

Von der Goltz's battle-plan involved separate northward thrusts by the Iron Division and the Landeswehr at some distance to its right. After deep penetrations of the Allied line the two would then link up, encircling and crushing the main body of the enemy forces.

The Iron Division began its advance towards the Allied positions on June 19 and launched its attack on them the following day in two separate columns. The smaller leftward one made rapid progress against light resistance, but the next morning it encountered stronger forces and suffered heavy losses; with its commander killed, it retreated south to its starting position. The other, larger column initially also made substantial gains but was then stopped cold by fierce resistance and was left in a vulnerable position, its left flank seriously exposed by the retreat of the other column.

While the blunting of the Iron Division attack was vital in that it foiled von der Goltz's encirclement plan, the main and decisive action of the battle of Cēsis occurred to the east, where the Landeswehr troops, more than twice

as numerous as those of the Iron Division, launched their assault on the Allied positions in the twilight of the northern summer light in the early hours of June 21. The fighting in the wooded hill-country of the "Livonian Switzerland" in the vicinity of Cēsis was bloody from the start. The three-pronged infantry-attack backed by intense artillery-fire broke through Allied lines and led to an advance of up to 15 km towards the Estonian border, until it was stopped towards evening with the help of Estonian reserves and the intense cannon-fire of the armored trains; the deepest-penetrating force was thrown back, leaving behind some of its artillery. Fighting finally subsided at nightfall.

The next morning saw the Estonian-Latvian allies launch a powerful counter-attack. All along the front the enemy was forced to retreat in fierce fighting. A diversionary unit even managed to infiltrate unnoticed behind enemy lines and create panic there. Nor could the Landeswehr expect any relief from the Iron Division, whose outflanked main column had, fearing encirclement, during the preceding night retreated south to rejoin the earlier repulsed unit in defensive positions. By the evening of this decisive day the Allies were firmly in control of the military situations.

Fearful of having their westward life-line and escape-route cut by the enemy forces penetrating through or past the lines of the Iron Division, the battered Landeswehr troops abandoned their positions and the town of Cēsis during the night of June 22/23 and hastened southwest along the Riga highway, according to the memoirs of one of the fighters half-running at 8 km per hour. With the Allies, wary of ambush, slow to follow, the Landeswehr retreated behind a river and two lakes and took up defensive positions there. That day (June 23) the Iron Division made an attempt to strike at the right flank of the advancing Allies but ran into heavy fire and retreated towards Riga, fighting rearguard actions. The defeat of the German forces was now complete; they had, however, largely escaped destruction and, the Landeswehr and the Iron Division linking up, managed to form a front-line.

Casualties in the battle of Cēsis were rather heavy. Of the Allied force 123 were killed, of the Landeswehr 110. The losses of the Iron Division are not known but were no doubt also considerable. What with common estimate of three to four as many wounded as killed, the casualty rate was obviously quite high.

By way of epilogue to the story of the battle of Cēsis, it may be mentioned that during the following days the victors, with at times fierce fighting, pushed their enemy towards Riga, intent on driving it from the city and opening the way for Ulmanis to return to power there. On July 2 this force reached the outskirts of the city and began making preparations, backed by bombardment of military installations by Estonian warships, to attack Riga, which Gen. Födder, commander of the Estonian forces, thought could be taken in 36 hours. At this point the Allied Military Mission stepped in and convened a meeting of all parties, at which it was decided to avoid further bloodshed; the Landeswehr and its allies would evacuate Riga, allowing Latvian troops to enter and the Ulmanis government to assume control there. The Landeswehr would then be reduced in size, reorganized, and sent to fight the Bolsheviks; thus reconstituted, it would be commanded by British lieutenant-colonel Harold Alexander (in World War II Field Marshal and later, now Earl Alexander of Tunis, Governor General of Canada). Thus this force came yet to play a useful, if minor, role alongside the Latvian Army, which was now rapidly expanded to

become a formidable fighting force, as was proved a few months later when it repelled the attack on Riga of the sizable mercenary army, composed mostly of German war-veterans, of the Russian-Caucasian adventurer Col. Bermond-Avalov and drove it out of Latvia.

In addition to seeing their dreams of hegemony in Latvia, and no doubt Estonia as well, dissipate in the battle-smoke over the hills and dales around Cēsis, the Balto-Germans of the Landeswehr suffered a blow to their pride that they found hard to live down and that emerges vividly in reminiscences published by some of them. These reflect their shock and bewilderment bordering on disbelief that they, proud German warriors, many of them considering themselves heirs of the Teutonic knights, and a unit of German troops have been defeated by and forced to flee from soldiers they had thought vastly inferior as fighters. All agree that they underestimated the fighting spirit and ability of the Estonians and Latvians, many of them battle-hardened veterans of World War I, others highly-motivated patriotic teenagers, troops led by officers seasoned by the Great War. In his book *Meine Sendung in Finnland und Balticum* ("My Mission in Finland and the Baltic"), p/ 211, von der Goltz blames the defeat mainly on faulty intelligence assesment of the enemy's fighting ability, based largely on what was thought a mediocre performance by the Estonian Army against Soviet forces - a rather strange impression in view of the fact that the Estonians had driven the numerically greatly superior invaders from their land and even occupied strategic areas across the Russian border. Some of the Germans involved say they expected the enemy to be no harder to deal with than the Reds, whom they had easily routed. If so, they were obviously in for rude awakening; thus, according to Major Alfred Fletcher of the German Army, the field-commander of the Landeswehr forces at Cēsis, the Estonians and Latvians there were "100% better" than the Bolsheviks. And von der Goltz says they "fought with passion" (p.211).

The performance of the Baltic comrades-in-arms gets high marks not only from the losers but also from historians. Thus German historian Claus Grim states in his book *Vor den Toren Europas* ("Before the Gates of Europe"), p. 258: "One had to conclude, not without surprise, that the Estonians un Zemitāns Letts fought with as much skill as fervor". And in his book *Estonia* (p. 142) J. Hamden Jackson opines that the decisive factor behind the defeat of the German side was "the elan" of their oponents.

The Estonian decision to confront the Germans was by no means based solely on desire to help a friendly neighbor; Realpolitik played an important role in it. The Estonians were keenly aware that if the hegemony of the Balto-Germans was established in Latvia, they would be far more likely to suffer the same fate themselves, what with colonialist-minded adventurers like von der Goltz and Bermond-Avalov fishing in the troubled waters of the Baltic and their recruiter of mercenaries dangling before the eyes of unemployed German war-veterans the prospect of land and preferred status in the autonomous Baltic provinces of a renewed imperial Russia.

But whatever the exact motivation of the Estonians for extending a helping hand to the Latvians in their hour of need, the co-operation and comradeship-in-arms of the two neighbours in the fateful days of June 1919 is a shining example of the strength in unity of the Baltic countries, worthy to be always remembered and, should the need arise, emulated. □

Martin Puhvel

• The battle holds a personal, rather poignant interest for the author - his maternal uncle, a volunteer soldier not quite eighteen years old, was among those killed in the fighting. It must be mentioned also that this year marks the 80th anniversary of this very important event.

Club Philatélique Baltique
de Montréal
Exposition Annuelle
Estonie Lettonie Lituanie

samedi, le 15 mai, 1999
(10:00 h a 7:00 h)
et dimanche, le 16 mai
(9:00 h a 6:00 h)

salle paroissiale de l'église
Notre Dame Porte de l'Aurore
1465, rue De Sève (coin Drake)
LaSalle--Émard (Métro Jolicoeur)
Route 20, Sortie LaVérendrye
ADMISSION GRATUITE

Des gâteaux et du café seront servis
à prix d'amis. Venez donc discuter
avec les exposants, et apportez
vos collections pour échanges
ou pour vendre

Your comments and contributions towards this section are most welcome. Immediate publication of articles submitted can not be guaranteed and they may be shortened depending on the space available. Please, address them to the Editor. Unpublished material will not be returned. Articles must be signed. Please, give also your phone number and complete address. Unidentified material will not be accepted. -Ed.

KAUDZĪTES REINI PIEMINOT

12. maijā aprit 160 gadi kopš Kaudzītes Reiņa dzimšanas. Parasti mēdzam atcerēties Reini kopā ar tā jaunāko brāli Matisu, abu kopīgi sarakstītā kultūrvēsturiskā romāna - **Mērnīeku laiku** - dēļ. Taču Kaudzītes Reinis ir bijis ne tik vien rakstnieks un skolotājs, bet arī izcils avižnieks (ar segvārdu R. Vidzemnieks), ilgus gadus regulāri rakstīdams laikrakstos **Baltijas Vēstnesis** un **Balss**. Viņš bijis asprātīgs un nesaudzīgs debatētājs gan skolotāju sapulcēs, gan Rīgas Latviešu Biedrībā, kuŗas mūža biedrs viņš bija. Reinis bija arī rosīgs sabiedrīks un kultūras darbinieks savā pagastā. Viņš ir bijis gan pagasta vecākais, gan pagasta vecākā vietnieks, atkārtoti (kopā uz 24 gadiem) ievēlēts pagasta vietnieku pulkā. Iepazīstinājis vietnieku pulku ar uguns apdrošināšanas ideju, Reinis panāca, ka Vecpiebalga bija pirmā vieta Latvijā, kur nodibinājās savstarpēja uguns apdrošināšanas biedrība. Viņa ierosmē radās arī Vecpiebalgas krājaizdevu savienība un patērētāju biedrība. Bez tam viņš nodibināja arī apdrošināšanas sabiedrību pret krusas nelaimēm, kas tomēr ilgi nepastāvēja mazā biedru skaita dēļ.

Daudzreiz atkārtoti ievēlēts par zemnieku pārstāvi pie cara laika karaklausības komisijas, Reinis šai amatā nokalpoja 35 gadi. Rudeņos, kad komisija Cēsis noturēja sēdes, Reinis svētdienas pavadīja 5 km attāļājās Vaives dzirnavās pie radiem. Mana māte, kas bija dzirnavnieka meita un

Reiņa krustmeita, ar smaidu atcerējās, ka tādās reizēs ap Reini pulcējušies apkārtējie kaimiņi, gan lieli, gan mazi, lai klausītos Reiņa interesantajos stāstos par svešām zemēm, kuŗas tas kopā ar Matisu vasarās apceļojis. Viņa stāstījums bijis daudz interesantāks par ģeografijas stundām skolā. Tāpat Kaibēnskolā, kur Reinis mācījis ģeografiju, uz viņa stundām bērniem līdzī bija nākuši vecāki.

Kaudzītes Reinis piedzima Vecpiebalgas Mādaru mājās kā trūcīga kļaušu zemnieka Kaudzes Reiņa dēls. Viņš nebija pirmais bērns ģimenē, jo no pirmās sievas Edes Kaudzes Reinim bija palikuši pieci mazgadīgi bērni, par kuŗiem Reiņa mātei Maijai bija jāgādā. Nākamajos gados Kaudzes Reiņa ģimene vēl palielinājās par vairākiem dēliem un meitām, no kuŗiem kā vienpadsmitais un pēdējais bija Matiss.

Bērņībā jaunais Reinis gājis ganos un palīdzējis lauku darbos. Viņam bijusi gaiša galva un tas aizrautīgi lasījis grāmatas, kuŗām ticis klāt; tomēr tēvam neatlicis līdzekļu, ko viņu skolā sūtīt. Redzot Mādaru saimnieka bērnu pulciņu augam, piebaldzēni sāka tos dēvēt par Kaudzes Reiņa mazajām "kaudzītēm". Vārda pamazinātā forma pamazām pielīpa visai Mādaru saimei, un abi rakstnieki pirmie oficiāli pieņēma to par savu uzvārdu. Drīz viņiem sekoja visi pārējie Kaudzes dzimtas locekļi.

Septiņpadsmit gadu vecumā Reinis izmācījies par vērējamo ratiņu virpotāju un braukājis pa tirgiem, tos pārdodams. Naktis, kā visi tā laika ceļotāji, viņš pārlaidis ceļmalas krogos. Te varējis gan noklausīties, gan noskatīties svešu ļaužu runās un izdarībās. Dažs labs no šiem novērojumiem vēlāk atrada vietu **Mērnīeku laikos**. Par nopelnīto naudu Reinis kāri pircis grāmatas un, tajās iedziļinājies, krājis zināšanas.

Matiss arī sāka no Reiņa mācīties virpotāja amatu. Taču bija jau pierādījis, ka virpotāja amats nav nemaz tik veselīgs. Gaŗas stundas uzcitīgi pie virpām strādādams, Reinis jau bija saelpojies tik daudz smalko koka putekļu, ka gadiem netika vaļā no klepus. Reinis jutis - jebšu viņam pašam trūka skolas izglītības, lai tiktu pie labāka un veselīgāka darba, viņš to labprāt novēlētu brālim. Kad Vecpiebalgas draudzes skola atvēra vēl vienu klasi, Reinis pierunāja tēvu, ka maksās par brāli skolas naudu, lai tik laiž Matisu skoloties. Matiss nobeidza draudzes skolu, abi ar Reini sagatavojās un izturēja pārbaudījumus skolotāju tiesību iegūšanā. Nu sekoja ilgu gadu pagastsskolotāju darbs Kaibēnskolā, un, kad Kaibēnskola kļuva par mazu, jaunajā, pagastā uzceltajā Ogrēnskolā. Kaibēnskolas laikā abi brāļi sarakstīja savu kopīgo lielo literāro darbu **Mērnīeku laiki**. Kā Reinis, tā Matiss ir sarakstījuši arī vairākas skolas grāmatas, un Reinis krājis savus aforismus jeb domu izteikumus. Ligotņu Jēkabs dēvējis Reini par filozofu zemnieku svārkos. Vairākās vietās **Mērnīeku laikos** rakstnieki Reiņa filozofiju nepārprotami ir likuši Kaspara mutē.

Ciešā sadarbība, kādā abi brāļi bija ilgus gadus kopā strādājuši, izira, kad Matiss mūža otrā pusē apprecējās. Bija gluži dabīgi, ka nu viņš savus plānus pārrunāja ar sievu, ne vairs ar Reini. Reinis sāka justies lieks. Viņš aizgāja uz Rīgu, un gadiem ilgi Kaibēnos vairs bija tikai ciemiņš. Tomēr, jūtot dzīves noslēgumu tuvojamies, viņš vēlreiz mēroja ceļu atpakaļ uz Piebalgu, kur nomira 1920. gada 21. augustā.

"Bet vai tikai viņi bija brāļi?" - aizdomīgi cilvēki man ir daudzreiz jautājuši, skatoties abu rakstnieku attēlos. Cits padzirdējis, ka Kaudzes Reinim bijušas divas sievas, tūdaļ secina, ka pusbrāļi vien būšot bijuši. Atbilde tomēr ir pavisam vienkārša: Kaudzītes Reinis no skata bija tēvs kas tēvs, kurpretī Matiss bija padevies mātes Maijas sejā. □

Marianna Ieviņa

KĀ DĀVANA NO DZIMTENES

Mākslinieku apciemojumi no dzimtenes pie trimdā dzīvojošiem latviešiem vienmēr ir kā skaista dāvana. Palies Dievam, ka uz viņiem nav vairs jāskatās kā uz režīma emigrantiem, bet kā patiesiem latviskas gara kultūras skaistuma nesējiem - no dzimtenes uz trimdu! Tas ir abpusējs gūvums; māksliniekiem, kas Latvijā vēl arvienu ir kā viszemāk novērtēta tautas šķira, te ir iespējams gūt savu materiālu atvieglojumu; mums, trimdiniekiem, viņu devums, savkārt, ir kā dzīvību stiprinoša garīga veldze, kas tik ļoti palīdz uzturēt latvišķo ziņu un dzīvot gribu.

Tenors Miervaldis Jenčs un pianists Valdis Jancis, kas jau ilgāku laiku kopīgi mūzicējuši, radīja īstu izcilas mākslas parādi, uzstājoties isā laikā vairākās vietās kā ar latviešu komponistu dziesmām un klavierkomponējumiem, tā arī ar pasaules slavenāko operāriju dziedājumiem. Kaut viņu ierašanās bija nejauša sagādīšanās, atvietojošajiem Egila Siliņa paredzēto uzstāšanos Toronto Koncertapvienības koncertu sērijā, caur tautiešu atjautīgu izkārtotajiem viņi spēja nedēļas laikā sniegt 7 koncertus, ieskaitot veco ļaužu Māju "Kristus Dārzs".

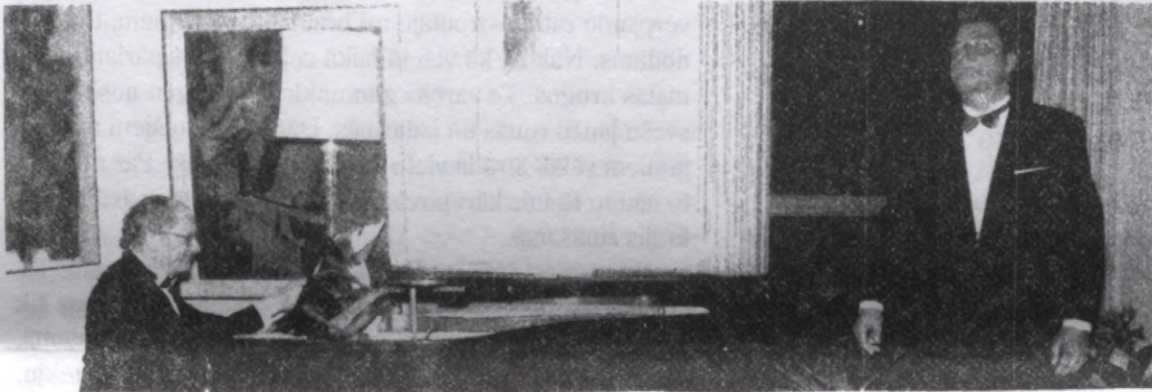
Tenors Jenčs, vēl esot pašos radošākajos dzīves gados, dabūja izdevību, ka viņu novērtēja Kanadas operu di-

riģenti, tā radot cerības, kādreiz viņu dzirdēt un redzēt arī uz Kanadas Operu skatuvē, kā arī Ņujorkas Metropolitānā. No mākslinieka puses viss vajadzīgais potenciāls ir; ir jārod tikai izdevība to parādīt. To labi sapratas mūsu šejienes mākslinieku aprindām tuvu stāvošie tautieši, kā Artūrs Ozoliņš, Dr. Ilze Machlen Lange un Dr. P. Čakuls; ar viņu gādību viegli izkārtojās vajadzīgās tikšanās uz "audition", bez kuņģa nav iespējams skatuvē parādīties. Vēlēsim, lai viss izdotos.

Šie dzimtenes mākslinieki ar lielu atzinību izteicās par trimdas latviešu interesi un īpaši par Kanadas LNO Fonda atbalstu Operai Rīgā, kas esot mūsu lielās māksla simbols, un īpaši to darot caur jaunatni. Arī dzejnieks Andrejs Eglītis, kas savu brīvo laiku ziedo, apciemojot skolas un runājot uz jaunatni, vienreiz būdams Operā, bijis sajūsmā, ierraugot kādas skolas jauniešu ierašanos uz izrādi. Viņam patīcis, kā meitenes un zēni uzvedušies un cik tie glīti ģērbusies. Tur viņš saskatījis mūsu tautas nākotni.

Abi mākslinieki koncertēja Toronto Latviešu Koncertapvienības 1998./9. sezonas pēdējā koncertā un ieguva plašas klausītāju saimes nedalītu atsaucību. Vietas maiņa un neparastais cīruļu sniegunis viņus nebija spējis palikt mājās. □

E.U.

Valdis Jancis pie klavierēm un Miervaldis Jenčs dzied

KLNO fonda labdarības koncertā: no kr. priekšplānā Anita un Ivars Gaides, Viktors Martinaitis, Ingrida Viksna un Oskars Perro sarunā ar Dzidru Martinaiti

Starpbrīdī Bruno Rubess saista Dzidras Martinaitis uzmanību, abi regulāri labdarības koncertu apmeklētāji

Programmas daļā ļoti dzīvas un jautras humoreskas divātā stāstīja rež. G. Vērenieks ar Jūliju Metumu. Tās visus redzami izsmidzināja, izpelnoties aplausus. Kopīgi nodziedātajai pensionāru saimes dziesmai "Vaidava" sekoja Montrealas latviešu jauktā koris "Atbalss" koncerts, dirigentu Anđra Gūtmaņa un Andreja Vitola vadībā. Dzirdējām 10 dažādu komponistu darbus. Dir. A. Gūtmanis bija atvedis no savas skolas, kuņģa māca mūziku, 3 jaunos mūziķus, kas sniedza solo dziesmas, vijoles un čello priekšnesumus, kas iepriecināja visus.

Labajai programmas daļai sekoja azaida galds, kas bija klāts baltiem galdautiem un rotāts ziediem. Cienasts bija garšīgs un par tā sagatavošanu paldies saņēma centra saimnieks un pensionāru dāmu komitejas vadītājs Laimons Bisenieks un viņa palīdzes - uzņēmīgās saimnieces.

Jūnijā apvienībai būs 2 saieti - 10. un 24. datumā. Par tiem lasiet Sabiedriskās dzīves laikrādi.

Vēlēsim mūsu pensionāru saimei Daudz baltu dienu! □

Skrastiņu Indulis

SŪTĻUMS DZIMTENEI

Ja gada sākumā DV Montrealas nodaļas valde šaubījās par iespēju un montrealiešu atsaucību pavasara saiņu sūtījumam uz dzimteni, tikko aizvadītā saiņu pieņemšana un sūtījums rādīja pretējo, jo 20 pēdu garā kuģa tvertne bija gandrīz pilna. Kopā ar otaviešiem un edmontoniešiem nosūtījām 304 saiņus. No tiem 96 bija lieli (3-4 kubikpēdas), kuņģus bija sarūpējuši nodaļas vanagi un vanadzies. Tur bija drēbes un apavi. Valde par izdevīgām cenām bija iepirkusi ap 1000 pāru viriešu, sieviešu un bērnu apavu, kā arī vingrošanas kreklus, apakšveļu un citus apģērba gabalus. Visam tam vēl jāpieskaita Ausmas Valteres pašas šūtās, ļoti glītās meiteņu kleitīņas, kādas veikalos maksā no \$ 15 - 20. Arī viss vajadzīgais materiāls ir viņas ziedojums DV Montrealas nodaļai, nerunājot nemaz par darbu un pavadītām dienām tās uzšujot. Ļoti lielu drēbju klāstu bija arī sagādājusi Iraida Grāpēna, ko tikko savā kravas mašīnā spēja iekraut Konstantīns Čaks ar Ojāru Rozentālu. Sasaiņošana vien paņēma 3 dienas. Viss tas kopā ar vēl citiem saiņu gādātājiem deva nodaļai iespēju piepildīt kuģa tvertni.

Kā vienmēr, nevaru aiziet garām, necildinot drēbju un apavu šķirotājas, izvērtētājas un pielāgotājas - Ilgu Strautiņu, Vilmu Ulmani, Ausmu Valteri un Valiju Grundi, kuņģas, sekojot Ojāra Rozentāla sniegtiem norādījumiem un izgatavotām adresēm, sagatavoja saiņus daudz bērnu ģimenēm, bērnu namiem, veciem kaņavīriem, atraitnēm un veco ļaužu mītnēm. Ev.-lut. Trisvienības draudzes māsu draudzēm Latvijā 7 lielus saiņus bija sagatavojusi māc. R. Caune. Tā nu latvietis svešumā (ne trimdā) domā par savu tēvu zemi un savu tautu. To apliecina arī vēstules no dzimtenes. Tajās bieži lasām piezīmi: "Un jūs, sveši ļaudis, tik daudz darāt un domājat par mums dzimtenē!" Šķiet, šie vietā ir atbilde, ka latvietis latvietim nekad nav un nedrīkst būt svešs. Gaužām žēl, ka šos vārdus mēs nevaram attiecināt uz visiem, kas sevi gan tikai dēvē par latvieti, bet domā krieviski, kas sevi gan dēvē par latvieti, bet pieder pašmīļū, rausēju un rāvēju, mūžam nepiepildāam izsalkušu vilku barām, kas šobrīd tik spilgti saredzams austrumu smadzeņu piesātinātās dzimtenes barvežos.

Jāpateicas arī čaklām saimniecēm - Ainai Paeglei, Annai Skujiņai un Marijai Vernerei par izsalkušo talcinieku pabarošanu un kasierei Hedijai Ozoliņai par precīziem norēķiniem. Pārējos vārdus šoreiz neminēsim, jo varētu kā-

du piemirst. DV Montrealas nodaļas valde pateicas visiem, kas piedalījās šajā svētīgajā darbā.

Kuģa tvertne sasniegs Rīgu ap maija sākumu un tad arī sāksies saiņu izvadāšana, un uz Vasaras svētkiem saiņu saņēmēji domās par "svešiem ļaudim" aizjūras zemēs. □

Skrastiņu Indulis

ORGANIZĀCIJU PADOMES SĒDE

Montrealas Latviešu Organizāciju padomes kārtējā darba sēde notika otrdien, 4. maijā, Latviešu centrā.

Tajā izlemjamo lietu degpunktā bija stipendiju piešķiršana. Pie padomes nu jau gadu desmitus pastāv Stipendiju fonds, kuņģam līdzekļus atvēl padomes dalībnieces un arī atsevišķas personas. Fonds gadu tecējumā ir piešķirījis daudz stipendiju Montrealas latviešu jauniešiem izglītības turpināšanai dažādās skolās vasaras brīvdienu laikā. Iepriekšējā un šajā gadā pieprasījumi izpalikuši, un tā nav bijis kam tās dot. Tādēļ padome bija aicinājusi Tērvetes bērnu vasaras nometnes vadību nākt ar priekšlikumu tās vajadzībām. Nometnes pārstāvis Roberts Kalniņš ziņoja, ka nometnei šogad būtu vajadzīga jauna telts un tās piederumi 6 nometnotāju nometināšanai šīs vasaras nometnē. Izmaksa - \$ 1000.-. Iespējamo dalībnieku skaitu tas pāceltu no 34 uz 40. Šādas telts iegāde esot nepieciešamība, jo pēdējos gados neesot bijis iespējams uzņemt visus, kas to vēlējušies. Padome šim projektam atvēlēja Stipendiju fondā uzkrājušos 500 dolārus. **Tā aicina organizācijas dalībnieces, kas arvien atbalstījušas fondu, nodot padomei arī šogad savos budžetos tam paredzētos līdzekļus, lai sarūpētu vismaz daļu no otriem 500 dolāriem. Padome lūdz arī montrealiešus, kam rūp nometnes uzturēšana ziedot šim mērķim. Čeki rakstāmi uz "Tērvete Inc." vārda un tos var nodot Tērvetes vadībai vai Organizāciju padomes kasierim V. Paeglem, 58 - 8th Avenue, Terrasse Vaudreuil, QC J7V 3M4.** Nometnes vadība par individuālajiem ziedojumiem izsniedz kvītis, kuņģas var izlietot nodokļu atlaides kredītu aprēķināšanai. Tas nozīmē, ka gandrīz puse, atkarībā no personas ienākuma, no ziedojuma atnāk devējam atpakaļ gadskārtējā federālā un provinciālā nodokļu iesniegšanas laikā. Nav šaubu, ka nometne būs pateicīga par katru devumu, lai varētu šo savu projektu īstenot. **Šīs vasaras nometne notiks no 4. - 17. jūlijam. Pieteikšanās līdz 20. maijam.**

Nometne darbojas kopš 1964. gada (tātad šogad 35 gadu jubileja) un kļuvusi par rajona nometni, jo tajā piedalās jaunieši no tālākas apkārtnes, kā Otavas, Hamiltonas un Toronto.

Padomei trūka plašākas informācijas par gaidāmo Aizvesto piemiņas dienas atceri. To iegūt solījās priekšsēdis A. Vitols.

Valsts svētkos, kuņģus atzīmēs 20. novembrī, par svētku runātāju aicināta Dace Veinberga, Toronto latviešu ģimnazijas pārzine. Nolēma aicināt mākslinieku Valdi Didrichsonu no Bell Ewart, Ontario, izstādīt savus darbus svētku atzīmēšanas nedēļas nogalē Montrealā.

J. Verners ziņoja par 1 virsnieka un 1 Latvijas Aizsardzības ministrijas pārstāves viesošanu St. Jean militārajā koledžā, kur abi apgūst franču valodu. Koledžā noticis informācija vakars, kuņģa bijusi maza izstāde un kuņģa abi tālie ciemiņi stāstījuši par savu tēvzemi. Tajā piedalījušies arī citi jauno Austrumeiropas valstu pārstāvji, ka Kanadā atrodas līdzīgā uzdevumā. Šajās valodas apmācībās Kvebekā gandrīz vai regulāri ik periodu piedalās vairāki pārstāvji no Latvijas.

Centra vadība nopietni apskata celtnes drošības jaūtājumus, kas nodarbina sarikojumu rīkotāju prātus. Tie vēl nav pilnīgi atrisināti, bet centrs cer, ka visas atbildes būs pieejamas līdz nākamajai sēdēi, kuŗu paredzēja 8. jūnijā, plkst. 19:30, sēžu zālē, Latviešu centrā. Visas padomes dalībnieces aicinātas sūtīt savus pārstāvjus.

Jāpriecājas, ka organizāciju padomes darbs iegājis no teiktās slīdēs un notiek labā saskaņā. □

M. Štauers

MONTREALAS LATVIEŠU KREDĪTSABIEDRĪBA

PIEDĀVĀ Jums sekojošus pakalpojumus:

NOGULDĪJUMI:

Tekošā kontā zem \$ 2,000	3,00% gadā
no \$ 2000 - \$ 4,999	3,50% gadā
virš \$ 5,000	4,25% gadā

AIZDEVUMI:

Hipotekas uz 1 g., vaļējas	6,50% gadā
Hipotekas uz 1 g., slēgtas	6,00% gadā
Hipotekas uz 2 g., slēgtas	6,00% gadā
Hipotekas uz 3 g., slēgtas	6,25% gadā
Automobiļu iegādei	7,75% gadā

PERSONĀLIE AIZDEVUMI:

ar noteiktu termiņu un atmaksas veidu 8,75% gadā

Salīdziniet šīs zemās aizdevumu likmes!

IEVĒRĪBAI:

Kredītsabiedrības pilnsapulce notiks 1999. gada 16. maijā, plkst. 15:30, Latviešu sabiedriskā centra telpās, 3955 Provosta ielā, Lašīnā.

Darba kārtība:

1. 1998. g. pilnsapulces protokola pieņemšana.
2. Valdes ziņojumi.
3. Bilances un finanču pārskats.
4. Aizdevumu komisijas ziņojums.
5. Revīzijas komisijas ziņojums.
6. Vēlēšanas.
7. Dažādi jautājumi un ierosinājumi.
8. Pārrunas un atspirdzinājumi.

BIROJS vērts:

katru otrdienu, no plkst. 17:00 līdz 20:00,
katru pensionāru saietu ceturtdienu no plkst.
11:00 līdz 13:00.

BIROJA tālrunis 514-634-4082

PIEZĪME: kredītsabiedrība patur tiesības mainīt likmes katrā laikā.

Steidzamos gadījumos lūdzam zvanīt A. Caunem, tālrunis 484-0272!

KREDĪTSABIEDRĪBAS
VALDE

PASTMARKU UN NAUDAS IZSTĀDE

15. un 16. maijā (skatiet sarikojumu kalendāru!) notiks desmitā (BALT-EX-X) pastmarku un naudas izstāde Lietuviešu katoļu baznīcā, 1465 De Seve ielā. To rīko

Montrealas latviešu filatēlijas klubs (The Baltic Philatelic Club of Montreal). Šogad izstādē paredzēti vairāki jauni klāsti, kuŗus visus novērtēs profesionāli tiesneši. Iespējams, ka svētdien, 16. maijā, izstādē ieradīsies Montrealas pilsētas galva. No Jaunskotijas būs kluba draugs Dr. Rolfs Šērs ar savu klāstu. Rīkotāji ir izplatījuši daudz skrejlapīņu un gaida kuplu apmeklētāju saimi. Krājējiem būs iespēja iegādāties, mainīt un pārdot gan pastmarkas, gan naudas zīmes. Bērni, kuŗiem līdz būs nākuši vecāki, saņems lietu pastmarku aploksnītes savu kolekciju papildināšanai. Šī gada izstāde solās būt notikums pats par sevi. Pie tās sagatavošanas sevišķas pūles pieliek kluba vadītājs J. Raudseps (igaunis) un mūsu pašu Elmārs Bārdiņš. Bez viņiem diez vai tā varētu notikt.

Mūsu filatēlijas klubs ir paspējis iegūt itin plašu ievēribu un tā biedri šajās un citās izstādēs ieguvuši pat zelta medaļas. Paredzēts daļu no tām pasniegt šajā izstādē.

Kluba vadība gaida izstādē katru interesentu, bet it sevišķi krājējus. Nāciet un iepazīstieties ar mūsu filatēlistu un naudas krājēju darbu! □

MBPC

14. JŪNIJA ZIEDOJUMU AKCIJA

Vēlamies paziņot saviem atsaucīgiem ziedotājiem dažas maiņas 14. jūnija ziedojumu sadalē. Sekojot DV KV norādījumiem, visi ziedojumi 14. jūnija atcelei turpmāk tiks sadalīti šādā veidā:

70% no visiem ziedojumiem mums jāšūta DV Kanadas valdei un

30% drīkst paturēt mūsu DV nodaļa.

Mēs visiem ziedotājiem izsūtīsim tikai DV KV izgatavotās ziedojumu vākšanas zīmes, nepievienojot tām vairs mūsējo. Visi ziedojumi, kaut vai ar norādījumu "DV Montrealas nodaļai", tiks sadalīti augstāk minētā kārtībā, tas ir, 70% DV KV un 30% DV Montrealas nodaļai.

Lai iegūtu līdzekļus mūsu palīdzības darbam Latvijā, esam paredzējuši paši savu ziedojumu vākšanas akciju, kur šīnī gadījumā visi ziedojumi paliks arī mūsu DV Montrealas nodaļā. Tad izgatavosim arī paši savu ziedojumu vākšanas paziņojumu, kuŗā katrs ziedotājs varēs izteikt savu vēlēšanos un dot savus norādījumus, kam viņa ziedojums domāts.

Mums kā nodaļai ir jārespektē augstākās instances norādījumi, kuŗiem arī seko citas DV nodaļas. Arī DV Kanadas valde dara daudz palīdzības darbā un arī tai ir vajadzīgs atbalsts.

Valdes uzdevumā,

Skrastiņu Indulis

Dienvīdus no Liepājas

300 m no jūras,

9 km no pilsētas centra,

100 m no Liepājas-Nīcas

autobusa pietātnes

pieāvājam istabas vai dzīvokli

jaunā mājā ar visām ērtībām.

Cena par diennakti

\$20 no personas, ieskaitot brokastis.

Zvaniet Reīņiem ASV 925/283-5596

Latvijā 371/34-60256, -34-60270

e-pasts: inarar19@idt.net

MONTREALAS LATVIEŠU BIEDRĪBAS

GADA SAPULCE

notiks

ceturtdien, 1999. gada 13. maijā, plkst. 19:30,
Latviešu centrā, 3955 Provosta ielā, Lašīnā.

DARBA SEKA:

1. Sapulces amata personu vēlēšanas.
2. Darba sekas pieņemšana.
3. Iepriekšējās gada sapulces protokola nolasišana un pieņemšana.
4. Ziņojumi par 1998./9. darbības gadu:
  - a) priekšnieka,
  - b) Kasieres un MLB Ziņotāja administrātores
  - c) sarīkojumu daļas,
  - d) bibliotēkas,
  - e) revīzijas komisijas,
  - f) pārrunas un visu ziņojumu pieņemšana.
5. Priekšnieka, valdes un rev. komisijas vēlēšanas.
6. MLB turpmākā darbība: ierosinājumi, pārrunas
7. MLB 1999./2000. darb. gada maksājumi.
8. Budžets 1999./2000. darbības gadam.
9. Dažādi jautājumi.

Sapulcē balstiesības būs tiem MLB biedriem, kas līdz sapulces dienai būs nokārtojuši savas biedru maksas par 1998./9. darbības gadu. Visi MLB biedri, goda biedri, MLB darbinieki un MLB darba atbalstītāji un citi interesenti laipni lūgti sapulcē piedalīties.

Personas, kas vēlētos uzņemt kādu MLB pārvaldes amata posteni, lūgtas pieteikties pie MLB priekšnieka M. Štauvera, tel. 457-9832, un piedalīties sapulcē. Kandidātiem ir jābūt pilntiesīgiem MLB biedriem. Jauni darbinieki un biedri biedrībā arvien ļoti gaidīti. Tāpat arī ieteikumi MLB turpmākajam darbam un palīdzīgas rokas MLB pasākumu īstenošanā. Iespēju tiešām netrūkst.

MLB tagad sastāv un atbalsta Pasaules latviešu biedrību sadarbības komisiju pie Rīgas Latviešu biedrības. Arī šē Jūsu ieteikumi ļoti gaidīti.

Montrealas Latviešu biedrība savā darbā turpina latviešu biedrību tradīcijas. Ceram, ka Jūs nāksit mums līdz!

PĒC SAPULCES draudzīgas pārrunas PIE TASES TĒJAS vai KAFĻAS, cepumiem un uzkodām.

Piezīme: Citi paziņojumi MLB biedriem netiks izsūtīti, jo MLB Ziņotājs ir oficiāls MLB izdevums. Darba sekas kopijas būs pieejamas sapulcē.

Uz redzēšanos šajā svarīgajā MLB darba saietā un pārrunu vakarā. Kuplā skaitā sapulci apmeklēt un tajā aktīvi piedalīties aicina

MLB valde

Aicinām MLB biedrus nokārtot savus 1998./9. darbības gada maksājumus: biedru maksas, LNAK dalības maksas (lai MLB būtu savs deleģētais padomes loceklis), MLB Ziņotāja abonementa maksu (lai varētu to saņemt par pazemināto maksu). Visiem maksājumiem izmantojiet 25. lpp. iespiesto formu. Paldies!

LATVIEŠU KREDITSABIEDRĪBA

LATVIEŠU KREDITSABIEDRĪBAS PAKALPOJUMU LIKMES PAR TIEŠU NAUDAS PĀRSŪTĪŠANU UZ UNIBANKU LATVIJĀ:

ASV/KANADAS	ASV/KANADAS
\$100 – 500	\$8.00/ 10.00
\$501 – 10,000	\$16.00/ 20.00
\$10, 001+	\$40.00/ 50.00

Pārsūtījumā adresētā persona var naudu saņemt Unibankas filiālēs visos Latvijas rajonos. Sūtītājam pašam ir jāpaziņo saņēmējam par naudas izsūtīšanu.

Informācija - lūdzu zvaniet (416) 922-2551, jeb rakstiet
Latvian Credit Union, 491 College Street, Toronto, ON M6G 1A5
Kreditsabiedrības birojs slēgts pirmdienās

DAŽĀDAS ZIŅAS

- ◆ LNAK 17. padomes 4. sesijā, kas 10./11. aprīlī, Toronto, no Montrealas piedalījās 3 vēlētie - Māra Valdmane-Demandt, Roberts Klaiše un Mārtiņš Štauers, kā arī Montrealas Latviešu biedrības deleģētais padomes loceklis Andrejs Vitols. Arī Bruno Innus, kas ievēlēts padomē pēdējās vēlēšanās, bet tagad dzīvo Otavā, bija klāt. Viņu pilnvaras tagadējā padomē izbeigsies pēc nepilniem 2 gadiem. Nākamās padomes vēlēšanas paredzētas 2000. gada rudenī. Jaunievēlēta 18. padome pulcēsies savā pirmajā sesijā 2001. gada pavasarī. Rādās, ka līdz 17. padomes darbības gaitām tajā vairs nebūs pilns locekļu (40) sastāvs. 18. padomes vēlēšanu komisija drīz uzsāks darbu Imanta Baloža vadībā. Montrealiešiem un otaviešiem, šķiet, būtu laikus jā-sāk doināt par savu kandidātu sarakstu.
- ◆ Meterioloģiskais birojs ziņo, ka aizvadītais aprīlis izrādījies vissausākais un saulainākais tā pastāvēšanas vēsturē. Bijis arī siltāks kā caurmērs. Maijs atnācis ar neparastu karstuma vilni. Divi dienas tajā jau bijusi 32 grādi C temperatūra, kas ir jauni rekordi šajā pavasara posmā. Ūdens līmenis Laurenča straumē, Kvebekas upēs un ezeros tā krities, ka tas jau tagad ir zemāks kā parasti jūlija vidū. Mauriņi izdeg. Meži deg. Zemniekiem lauki izžuvuši. Ja neatnāks lietus, paredzama vājā vasara. Tikmēr tiem, kam tik saule un siltums, gandrīz vai paradize zemes virsū.
- ◆ Sestdien, 1. maijā, Gemstu galerijā, atklāja Neatkarīgās Mākslas Asociācijas (Independent Art Association) gleznu skati, kuŗā piedalās pāris desmit dalībnieku, to vidū arī mūsu vecmeistars **Oskars Vindedzis** ar diviem rūpīgi gleznotiem darbiem. Darbu kvalitāte šajā skatē ir ļoti dažāda. Katrs tajā varēja atrast kādu darbu, kas viņam varētu patikt. Kā jau zinām, Gemstu galerija pieder mūsu sabiedrības loceklim Gunāram Gemstam, kas arvien čakli atbalsta mūsu sabiedrīkos pasākumus. Tajā nodarbināts Edvins Skapsts, kas sabiedrībā pazīstams kā aktieris, kas kādreiz aktīvi piedalījies mūsu teātrinieku gaitās.
- ◆ Likvidējot savus grāmatu klāstus, aizrādam, ka liekās grāmatas jūs varat nodot Montrealas Latviešu biedrības bibliotēkai. Nemetiet projam itin neko! Bibliotēka meklē bibliotēkārū, kas varētu pārņemt šo pienākumu no uzcitīgā darba darītāja Jāņa Birzes. Lūdzam atsaukties! Piesakieties pie viņa vai pie biedrības priekšnieka M. Štauvera.

Biežāk lietoto Sv. Jāņa igauņu baznīca, kur notiek dievkalpojumi, 4345 Marcil ielā.
Ev.-lut. Trīsvienības draudzes nams - 3438 Rosedale Avenue, tālrunis 489-3224
telpu adreses: Montrealas latviešu sabiedriskais centrs - 3955 Provost ielā, Lašinā, tālrunis 634-4082

8. maijā, plkst. 10:00, Latviešu centrā, Montrealas Latviešu skolas 1998./9. mācības gada noslēgums un izlaidums.
9. maijā, plkst. 10:30, Notre Dame bazilikas Jēzus Sv. Sirds kapličā, 426 Sulpice ielā, Montrealas latviešu katoļu draudzes kārtējais dievkalpojums.
9. maijā, plkst. 13:30, Sv. Jāņa igauņu baznīcā, latviešu ev.-lut. Trīsvienības draudzes Ģimenes dienas dievkalpojums ar dievgaldu. Seko groziņu veidā kafijas stunda lejas telpās un nodarbības bērniem.
13. maijā, plkst. 19:30, Latviešu centrā, MLB gada sapulce. Skatiet paziņojumu 24. lpp.!
15. maijā, plkst. 10:00-19:00, Notre Dame Porte de l'Aurore Church Hall (lietuviešu katoļu baznīcā), 1465 De Seve ielā (Drake ielas krustojumā, Jolicoeur Metro stacija) Montrealas baltiešu pastmarku kluba gadskārtējā Balt-ex X pastmarku un naudas izstāde.
16. maijā, plkst. 09:00-18:00, Notre Dame Porte de l'Aurore Church Hall (lietuviešu katoļu baznīcā), 1465 De Seve ielā (Drake ielas krustojumā) Montrealas baltiešu pastmarku kluba gadskārtējā Balt-ex X pastmarku un naudas izstāde. Skatiet paziņojumu 17. lpp.!
16. maijā, plkst. 13:30, Sv. Jāņa igauņu baznīcā, latviešu ev.-lut. Trīsvienības dievkalpojums ar kristībām.
16. maijā, plkst. 15:30, Latviešu centrā, Montrealas latviešu kredītsabiedrības gada sapulce. Sk. paz. 23. lpp.!
20. maijā, plkst. 11:00, Latviešu centrā, Montrealas latviešu pensionāru apvienības video filmas izrāde.
20. maijā, plkst. 11:00, Latviešu centrā, Montrealas latviešu pensionāru apvienības kārtējā sanāksme.
30. maijā, plkst. 13:30, Sv. Jāņa igauņu baznīcā, latviešu ev.-lut. Trīsvienības draudzes Trīsvienības svētku dievkalpojums ar dievgaldu.

2. jūnijā, plkst. 16:30, Latviešu centrā, A/S "Bebri" kārtējā sarāksme.
5. jūnijā, plkst. 10:00, Tērvetē, Lielās mājas apkopšanas talka.
6. jūnijā, plkst. , Mount Royal kapsētā, Montrealas latviešu ev.-lut. draudzes kapu svētki.
10. jūnijā, plkst. 11:00, Latviešu centrā, Montrealas latviešu pensionāru apvienības video lentes izrāde.
10. jūnijā, plkst. 13:00, Latviešu centrā, Montrealas latviešu pensionāru apvienības Aizvesto piemiņas dienai veltītais saiets.
13. jūnijā, plkst. 14:00, Sv. Jāņa igauņu baznīcā, Aizvesto piemiņas dievkalpojums.
20. jūnijā, plkst. 10:30, Notre Dame bazilikas Jēzus Sv. Sirds kapličā, Montrealas latviešu katoļu draudzes kārtējais dievkalpojums.
24. jūnijā, plkst. 11:00, Latviešu centrā, Montrealas latviešu pensionāru apvienības video lentes izrāde.
24. jūnijā, plkst. 13:00, Latviešu centrā, Montrealas latviešu pensionāru apvienības Jāņu dienas saiets.
26. jūnijā, plkst. 14:00, Tērvetē, tradicionālās Jāņu jūdzes skrējiens.
26. jūnijā, plkst. 17:00, Tērvetē, apligošanas gājiens no mājas uz māju.

MLB Z 1999 V 850 e

Vēršam Jūsu uzmanību uz faktu, ka nevaram garantēt absolūtu SABIEDRISKĀS DZĪVES LAIKRĀŽA pareizību. Neskaidrību gadījumos aicinām sazināties ar pasākumu organizētājiem. Pavaicājiet!

Šo MLB Ziņotāja numuru izdalām lasītājiem uz rokas 6. maija, pensionāros un vēlāk. Pārējos eksemplārus nododam Kanadas pastā 11. maijā. Red.

MLB ZIŅOTĀJA administrātorai un MLB kasierei A. Porietai-Bedard, 113 Highgate Ave., Pointe Claire, Que, Canada H9R 2X5, ☎514-697-6624

Ar šo nosūtu MLB Ziņotāja abonementa samaksu par _____ gadu/iem (\$ 35.00 vai \$ 30.00)	\$ _____
Gaisa pasta piemaksu (ASV \$ 6.-, citos kontinentos \$ 20.-).....	\$ _____
Ziedoju tehnisko izdevumu segšanai	\$ _____
Ziedoju spiestuves uzlabošanai, mašīnu remontiem.....	\$ _____
Dāvinu MLB Ziņotāju	\$ _____
LNAK dalības maksu (maksājot caur MLB \$ 10.-; pensionāriem \$ 5.00).....	\$ _____
MLB biedru maksu par 1998./9. darbības gadu (\$ 15.-)	\$ _____
Ziedojumu Montrealas latviešu biedrībai	\$ _____
Ziedojums Kopējam svētku sveicienam	\$ _____
Čeki rakstāmi uz Montreal Latvian Society vārda	Kopā \$ _____

(Maksātāja vārds, uzvārds, adrese, pasta koda, tālruņa numurs) (paraksts)

**Goliger's
Travel**
SINCE 1955

Kravis Travel Services Ltd.

- Ceļojumi uz Latviju
vīzas, lidojumi,
auto īre un viesnīcas
- Jūsu ciemiņiem no Latvijas
kārtotam lidojumus
- Ekskursijas pa Latviju
sadarbībā ar Latvia Tours

Jūsu pārstāvis Jānis Kravis
(416)924-6328

Cumberland Court,
99 Yorkville Ave.
Toronto, Ont. M5R 3K5
Fax (416) 924-5954

1-800-268-7442

COLLINS CLARKE
MACGILLIVRAY
WHITE

Funeral Directors

- 5610 Sherbrooke St. W.,
Montreal — Business Office
514 - 483-1870

FLOWERS
by
Paryanna

Tagad Rīgā!

**Hotel
MĀRA**

Kalnciema ielā 186, Rīga, Latvija LV-1046

Telefons: 011 371 7901316

Fakss: 011 371 7901315

- * 24 modernas istabas
- * Restorāns un bārs
- * Konferenču telpas
- * Lidostas busiņš

Rezervācijas Kanādā:

613/521-7100 (telefons, vai fakss)

epasts: mara@mailbox.riga.lv

timeklī:

www.bestwestern.com/thisco/bw/91301/91301_b.html

Laipni lūdzam visus sarīkojumu rīkotājus - draudzes un organizācijas iesniegt ziņas Sabiedriskās dzīves LAIKRĀDIM rakstiski. Tāpat arī visus paziņojumu un pateicību tekstus. Lūdzam rakstīt uz pilnas loksnes. Ja Jums ir iespējams paziņojumu tekstu sagatavot iespiešanas kārtībā, būsim par to pateicīgi. Lūdzam šādus tekstus nesalocīt, jo locījums varētu tos sabojāt. Rakstos lūdzam ievērot dubultrindu atstarpī.

MLB ZIŅOTĀJS / ISSN 0227-2433

FAKSA NUMURS 514-457-3496

IZDEVĒJA: Montrealas Latviešu Biedrība, 291 Lorraine Drive, Baie d'Urfe, Quebec, Canada H9X 2R2, ☎ 514-457-9832

REDAKTORS: Mārtiņš Štaubers, 291 Lorraine Drive, Baie d'Urfe, Quebec, Canada H9X 2R2, ☎ 514-457-9832

ADMINISTRĀTORE: Anita Poriete-Bedard, 113 Highgate Avenue, Pointe Claire, Quebec, Canada H9R 2X5

EKSPEDĪCIJA: Velta Ozols. DARBINIEKI: Elmārs Bārdiņš, Jānis Birze, Konstantīns Čaks, Imants Freibergs, Valdis Ozols, Aina Paegle, Voldemārs Paegle, Nora Saletes, Kārlis Timermanis, Vilma Ulmane un daudzi citi.

MLB ZIŅOTĀJA ABONEMENTA MAKSA: \$ 35.00 gadā, MLB biedriem, pensionāriem un kaŗa invalīdiem - \$ 30.00 gadā, gaisa pasta piemaksa uz ASV - \$ 6.00, uz citiem kontinentiem \$ 20.00 gadā; atsevišķas burtnīcas maksa - pret \$ 3.00 ziedojumu. PAZIŅOJUMU LAPPUŠU SLEJU MAKSAS: mazākais paziņojums \$ 20.00, 1/4 lpp. - \$ 30.00, 1/3 lpp. - \$ 35.00, 1/2 lpp. - \$ 40.00 pilna lpp. - \$ 65.00; paziņojumu sagatavošanas izdevumi - \$ 20.00; Čeki rakstāmi uz MONTREAL LATVIAN SOCIETY vārda.

MLB ZIŅOTĀJS iznāk ik mēneša sākumā. Vasaras mēnešos vai neparedzētos gadījumos iespējams dubultnumurs. Materiāli tekošajam numuram iesūtāmi vai nododami redakcijā līdz ik mēneša 15. datumam. Par izdevumā publicēto rakstu saturu atbild to autori. Redakcija var rakstus isināt. Raksti un vispārējas ziņas nepauz ne MLB valdes, nedz redakcijas, nedz tās darbinieku ieskatus iztīrītātos jautājumos. Rakstu autoriem jāuzdod vārds un uzvārds, pilna adrese, telefona numurs un jāparakstās. Redakcija iesūtītos materiālus neuzglabā un nesūta atpakaļ. Anonīmus rakstus neievēro.

MONTREAL LATVIAN SOCIETY

ASSOCIATION LETTONE DE MONTREAL

MAY 1999 MAI

MONTHLY BULLETIN MLB ZIŅOTĀJS

BULLETIN MENSUEL MLB ZIŅOTĀJS

Envoyé par la Association Lettone de Montréal; Sent by Montreal Latvian Society, 291 Lorraine Dr., Baie d'Urfe, Qué, Canada H9X 2R2, ☎514-457-9832